

Meža stādīšana un agrotehniskā kopšana

LVM Mežkopība, 2021. gadā

Dienas kārtība

- 9:00 – 9:15 Pieslēgšanās mācībām
- 9.15 – 9.30 Meža sertifikācijas sistēma
- 9.30 – 10.45 Vides un dabas aizsardzības prasības
- 9.45 – 10.40 Meža atjaunošanas un kopšanas uzdevums (D. Ozola – stādu saņemšana, transportēšana, uzglabāšana)
- 10.40 – 10.55 Pārtraukums
- 10.55 – 11.25 Darba uzdevumu administrēšana (A. Melnace – juridiskās aktualitātes)
- 11.25 – 11.35 Gada aktualitātes
- 11.35 – 11.40 Pateicība par sadarbību 2020. gadā
- 11.40 – 12.00 Dažādi
- 12.00 – Noslēgums

Ziņotāji

Dace Ozola

Meža atjaunošanas un kopšanas vadītājs

LVM Mežsaimniecība → Mežkopība

Arnita Melnace

Iepirkumu un līgumu vadītājs

LVM Mežsaimniecība → Mežkopība

Juris Katrevičs

Mežkopības darbu eksperts

LVM Mežsaimniecība → Mežkopība

Prezentācijas saturs

1. Dabas un vides aizsardzību prasības,
2. Darba drošības prasības,
3. Meža stādīšana,
4. Agrotehniskā kopšana,
5. Jauno koku aizsardzība pret meža dzīvnieku bojājumiem,
6. Darba izpildes kvalitātes prasības,
7. Darba kvalitātes kontrole,
8. Citi aktuālie darba jautājumi.

Mācību semināra uzdevums

1. Skaidrot LVM prasības par darba kvalitātes izpildi;
2. veidot vienotu izpratni par darba izpildi starp LVM darbiniekiem un pakalpojuma sniedzējiem;
3. uzklausīt, palīdzēt, atbildēt.

Līgumpartneriem saistošās meža apsaimniekošanas sertifikācijas prasības

AS „Latvijas valsts meži” plāno un kontrolē biznesa procesus atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kā arī nosaka papildus prasības, kurās tiek iekļautas abu pasaulē vadošo meža sertifikācijas sistēmu - PEFC™ un FSC® - standartu nosacījumi (turpmāk sertifikācijas prasības).

Pakalpojuma sniedzējiem ir jānodrošina normatīvo aktu ievērošana, t.sk. LVM saistošo sertifikācijas prasību ievērošanu un izpildes kontrole. Pakalpojuma sniedzējiem izvirzītās prasības tikpat lielā mērā attiecas uz to Līguma izpildē piesaistītajiem apakšuzņēmējiem. LVM darbiniekiem un sertifikācijas organizācijām ir tiesībās veikt pārbaudes dabā un intervēt darbu veicējus, lai pārliecinātos par prasību ievērošanu.

Sertificēti koksnes produkti ļauj pircējiem/koksnes produktu ražotājiem veiksmīgāk ar savu produkciju konkurēt un piekļūt ārējiem tirgiem. Visā pasaulē ir liels pieprasījums pēc sertificētiem koksnes produktiem (skat. 4.slaidu, lai iegūtu vairāk informācijas par sertificētu koksnes piegādes ķēdi).

PEFC – The Programme for the Endorsement of Forest Certification™ jeb Meža sertifikācijas shēmu novērtēšanas programma ir starptautiska nevalstiska bezpeļņas organizācija, kura izveidota ar mērķi veicināt ilgtspējīgu un atbildīgu meža apsaimniekošanu.

Sertificētus uzņēmumus var aplūkot starptautiskajā PEFC datu bāzē:
<https://www.pefc.org/find-certified>

FSC – Forest Stewardship Council® jeb Mežu uzraudzības padome ir starptautiska nevalstiska bezpeļņas organizācija, kura tika izveidota ar mērķi veicināt atbildīgu meža apsaimniekošanu.

The mark of responsible forestry

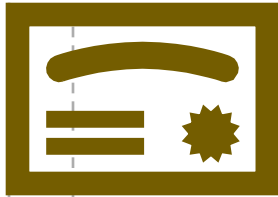
Sertificētus uzņēmumus var aplūkot starptautiskajā FSC datu bāzē:
<https://info.fsc.org/>

Sertifikācija ir viens no veidiem kā ražotājs pircējam var pierādīt, ka pārdotie produkti tiek iegūti no mežiem, kuri apsaimniekoti ekonomiski pamatoti, videi draudzīgi un sociāli atbildīgi.

Sertificētās koksnes produktu izcelsmei var pilnīgi izsekot, sākot no meža līdz klientam. Visiem uzņēmumiem, kas iekļauti apstrādes un tirdzniecības ķēdē, jābūt koksnes piegādes ķēdes sertifikātam, lai gala produktu varētu pārdot kā sertificētu.

Lai iegūtu sertifikātu, tiek veikts trešās puses audits, kura laikā tiek novērtēta meža apsaimniekošanas prakses atbilstība standarta prasībām. Veiksmīga audita rezultātā sertifikāts tiek izsniegts uz 5 gadiem.

Piezīme: trešās puses audits ir audits, kuru veic no meža apsaimniekotāja/ražotāja un patērētāja neatkarīga sertifikācijas organizācija. Lai nodrošinātu izsniegtā sertifikāta uzturēšanu ir jāveic ikgadēji uzraudzības auditi, kuru laikā sertifikācijas organizācija pārlicinās par atbilstību standarta prasībām. Neveicot savlaicīgus ikgadējus sertifikācijas auditus, sertifikāts tiek apturēts. Sertifikācijas pamatā ir Standarts/(-i)!

Sertifikācijas auditi sastāv no:

Pārbaudes dabā ir neatņemama audita sastāvdaļa, jo auditors pārbaužu rezultātā var pārliecināties, vai standarta prasības, kuras integrētas kārtībās, procedūrās, kvalitātes prasībās u.c. dokumentos, tiek ievērotas.

Visas līgumpartneriem saistošās normatīvo aktu, t.sk. sertifikācijas standartu prasības ir integrētas kvalitātes prasībās, darba uzdevumos u.c. LVM dokumentos.

Audita laikā tiek
pārbaudīta atbilstība
šo prasību ievērošanā.

Pārbaudes dabā un intervijas ar darbiniekiem

Interviju laikā auditors pārlicinās vai darbinieks, kurš veic konkrētos darbus, pārziņa noteiktās prasības. Lai to noskaidrotu auditors, piemēram, var pajautāt:

- kādas ir vides prasības (t.sk. ierobežojumi) konkrētajā vietā?
- pēc kādiem principiem jaunaudžu kopšanā tiek izvēlēti atstājamie un izzāgējamie koki?
- kā tiek pārbaudīts, vai iestādīto koku skaits ir atbilstošs darba uzdevumā norādītajam?
- kā rīkosieties, ja gatavojot augsni, vagas vietai pāri atradīsies lielas dimensijas atmirusī koksne?

Interviju laikā auditori pārbauda arī darba aizsardzības prasību ievērošanu, piemēram:

- vai lietojat individuālos darba aizsardzības līdzekļus? Lai pārlicinātos, ka individuālie darba aizsardzības līdzekļi tiek lietoti, auditors var lūgt nodemonstrēt, kā tiek veikts darbs ar krūmgriezi?
- vai zināt kā rīkoties nelaimes gadījumā?
- vai esat potējies pret ērču encefalītu? u.c.

Interviju laikā tiek pārbaudīti arī sociāla rakstura aspekti, piemēram:

- cik gara ir darba diena?
- kā tiek organizētas atpūtas pauzes un cik bieži?
- vai darba devējs veic savlaicīgu samaksu par padarītajiem darbiem? utml.

Kas notiek, ja audita laikā tiek konstatēta neatbilstība?

1. Visas neatbilstības atkarībā no to rakstura un pārkāpuma būtiskuma pakāpes tiek iedalītas: novērojumos, nebūtiskās un būtiskās neatbilstībās (par būtiskām tiek uzskatītas neatbilstības, kuras ir sistemātiskas un turpinās ilgā laika periodā, norādot uz sistēmas/kontroles trūkumu). Visām neatbilstībām tiek noteikts neatbilstības novēršanas termiņš:
 - a) Novērojumiem nav novēršanas termiņu. Tomēr visi novērojumi savlaicīgi jāizvērtē, ja nepieciešams jānovērš, lai nākamajā auditā tie nekļūtu par neatbilstībām.
 - b) Nebūtiskām neatbilstībām pilnībā ir jābūt novērstām līdz nākamajam uzraudzības auditam, bet ne ilgāk par 12 mēnešiem.
 - c) Būtiskām neatbilstībām novēršanas termiņu nosaka līdz 3 mēnešiem.
2. Visi novērojumi/neatbilstības tiek izvirzītas sertifikāta turētājam/sertificētajam uzņēmumam.
3. Sertifikāta turētājs, balstoties uz audita rezultātiem, plāno darbības neatbilstību novēršanai (piemēram, veic papildus kontroles, aktualizē apmācību programmu, veic pārrunas ar darbiniekiem utml.).
4. Nākamajā uzraudzības auditā auditors pastiprināti veic pārbaudes, lai pārliecinātos par iepriekšējā auditā konstatēto neatbilstību novēršanu.

Auditos (iekšējos un ārējos) visbiežāk konstatētās neatbilstības

Agrotehniskā un jaunaudžu kopšana (I)

Konstatētās neatbilstības, piemēram:

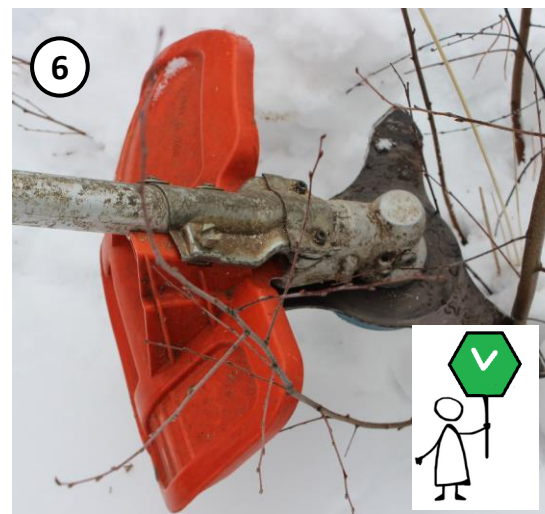
- darbinieki nelieto atbilstošus individuālos darba aizsardzības līdzekļus. Mehāniski bojāta atstarojošā ķivere (skat. 1.attēlu);
- nav pietiekošas zināšanas par pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanu (kā rīkotos, ja notiktu nelaimes gadījums utml.);
- jaunaudžu kopšana veikta neatbilstoši kvalitātes prasībām. Pēc darbu izpildes paliekošais koku skaits bija mazāks par minimāli pieļaujamo MK noteikumi Nr.935. (skat. 3.attēlu, darba uzdevumā norādīta suga bērzs, ja bērza skaits ir nepietiekams papildus ir jāatstāj cita koku suga, lai ievērotu MK noteikumus).

Agrotehniskā un jaunaudžu kopšana (II)

Konstatētās neatbilstības, piemēram:

- krūmgrieža operators, veicot zāles un atvašu pļaušanu, nelieto troksni slāpējošās austiņas;
- krūmgrieža operators nevar uzrādīt nepieciešamos dokumentus: nav darba vietā krūmgrieža tiesības/apliecība, nav darba vietā darbinieka apliecība, ja piemērojams;
- tiek lietots prasībām neatbilstošs aizsargs (skat. 5.attēlu) vai arī ir gadījumi, kad aizsargs vispār netiek lietots. Darba aprīkojumam ir jābūt atbilstošam ražotāja instrukcijai!

Meža aizsardzība (I)

Dabā konstatētas dažādas situācijas, atsevišķos gadījumos tiek neatbilstoši uzliktas aizsargspirāles koku stumbru aizsardzībai (skat.7.attēlu, spirāle uzlikta 2019.gadā un attēlā redzamā situācija konstatēta 2020.gadā).

Biežāk dabā konstatē situācijas atbilstoši 8.attēlam, kad aizsargspirāles tiek uzliktas pareizi.

Meža aizsardzība (II)

Dabā konstatētas dažādas situācijas, atsevišķos gadījumos tiek neatbilstoši uzliktas aizsargspirāles koku stumbru aizsardzībai (skat. 9.attēlu, starp diviem mietturiem aizsardzības darbi veikti ar vairākiem spirāļu posmiem).

Starp diviem mietturiem pieļaujams viens spirāles posms (skat.10.attēlu).

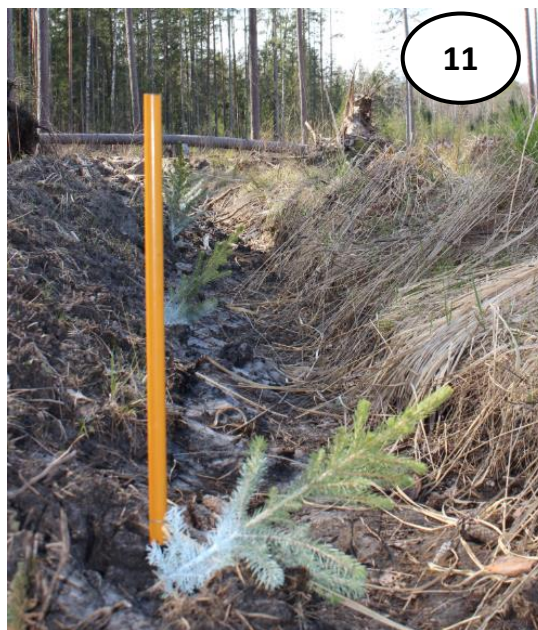

Meža atjaunošana

Konstatētās neatbilstības, piemēram, atsevišķu koku stādi iestādīti slīpāk nekā kvalitātes prasībās noteikts (skat.11.attēlu).

IEVĒRO arī, ka ietvarstāda substrātam ir jābūt nosegtam atbilstoši tam kāds ir meža augšanas apstākļu tips, piem., minerālaugsnē 1 līdz 2 cm.

Audita laikā auditori pārlicinās, vai darbu veicēji ir apmācīti un darbus veic atbilstoši izsniegtajiem darba uzdevumiem.

Kas notiek, ja neatbilstības tiek konstatētas, bet pakalpojuma sniedzējs neveic darbības neatbilstību novēršanai?

Sertifikācijas prasību neievērošana var novest līdz pat sertifikāta/(-u) apturēšanai, tādējādi atstājot būtisku negatīvu ietekmi uz koksnes produktu realizāciju.

Lai nodrošinātu sertifikācijas prasību izpildi, LVM:

- veic apmācības, informējot par jaunākajām, aktuālākajām ārējo normatīvo aktu un LVM prasībām;
- vērtē pakalpojuma izpildīto darbu kvalitāti, iekļaušanos uzdotajos izpildes termiņos un veiktās apmācības (piešķirot par kvalitatīvi paveiktajiem darbiem papildus piemaksas);
- veic darba veicēju pārbaudi pirms darbu izpildes uzsākšanas, lai pārliecinātos par LVM noteikto prasību ievērošanu, kā arī platību apsekošanu pēc darbu izpildes, pārkāpumu gadījumā vienojoties par termiņu pārkāpuma novēršanai.

Ja veiktie neatbilstību novēršanas pasākumi nav efektīvi un pakalpojuma sniedzēji pārkāpj līguma nosacījumus, t.sk. normatīvos aktos un sertifikācijas standartos noteiktās prasības, tad LVM var apturēt darbus līdz neatbilstību novēršanai, kā arī piemērot līgumsodus un/vai atbilstoši līguma nosacījumiem lemt par līguma pārtraukšanu.

Svarīgi atcerēties!

Audita laikā auditoram ir tiesības intervēt jebkuru uzņēmuma pakalpojuma sniedzēja darbinieku, lai noskaidrotu vai darbinieki ir apmācīti un ievēro tiem saistošās LVM prasības, t.sk. sertifikācijas prasības.

Atbildot uz auditoru jautājumiem, darbinieki drīkst izmantot brošūras, darba uzdevumus, procedūras, kārtības u.c. atbildes pamatošanai nepieciešamos dokumentus. Labāk ir pārliecināties par sniegtās atbildes pareizību nekā auditoram sniegt maldīgu informāciju!

Situācijās, kad auditors uzdod jautājumus, kuri neattiecas uz Jūsu tiešajiem darba pienākumiem, vēlams neimprovizēt ar atbildi, bet norādīt uz personu, kuras kompetencē ir atbilstošā darbības joma.

Noderīgas saites

LVM pakalpojumu sniedzējiem sertifikācijas standarti ir pieejami LVM mājas lapā: <http://www.lvm.lv/biznesa-partneriem/profesionaliemsertifikacija>

PEFC Latvijas Padome mājas lapa: <http://www.pefc.lv/>

Starptautiskā PEFC mājas lapa: <https://www.pefc.org/>

Starptautiskā FSC mājas lapa: <https://www.fsc.org/en>

Vides un dabas aizsardzības prasības

Vides un dabas aizsardzības prasības

1. Vides aizsardzības prasības – pasākumu kopums vides kvalitātes saglabāšanai un dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas nodrošināšanai (*izmanto bioloģisko ķēžu eļļu, ierobežo naftas produktu, tehnisko šķidrumu noplūdi uz augsnes, ūdens tilpēs, ugunsgrūdu iekurināšanai izmanto dabā pieejamus materiālus...*)
2. Dabas aizsardzības prasības – pasākumu kopums, kuru ievēro, lai dabā esošu un pieejamu resursu izmantošana tiktu izmantota ilgtspējīgi (*gaiss, ūdens, flora, fauna, augsne, zemes dzīles*). *Netiktu nocirsti visi esošie koki, nomedīti visi vienas sugas dzīvnieki...*
3. Ar vides aizsardzības prasībām mēs nosakām - kā veicot saimniecisko darbību, mēs arī vienlaicīgi saudzējam dabas bagātības (*putnus, citas sugas, biotopus utt.*), kā arī izturamies saudzīgi pret apkārtējo vidi - *gaisu, augsni, ūdeni*.
4. Dabas aizsardzības ir tad, ja tiek nopļautas vērtīgas puķes, nocirsti dižkoki, iztraucēti putni ligzdošanas laikā...
5. Vides- tad, ja tiek izlieta eļļa, iedzītas risas, atstāti atkritumi...

Kailcirtē koki saglabāti grupās

**Saglabāto koku grupās -
nestādīt, nekopt, neaiztikt**

**Koku grupas un visu
apaugumu saglabā, lai
saglabātu dabas
daudzveidību,
mikroklimatu un dzīves
vidi**

Kailcirtē saglabātas pameža, paaugas grupas (visbiežāk egles)

Pameža, paaugas grupās – nestādīt, nekopt, neaiztikt

**Paaugas grupas bagātina
ainavu, veicināta dabisko
atjaunošanos un iespējama
dažāda vecuma meža
veidošanās**

Kailcirtē saglabāts apaugums ap un mitrā ieplakā

**Apaugušās mitrās ieplakās – nestādīt, nekopt,
neaiztikt**

**Mitrās ieplakās apaugums
saglabājams, lai
nodrošinātu dzīvesvidi,
sugām kuras ir
pielāgojušās dzīvot vietās,
kas ir mitras un ēnainas**

Atkritumi

Sadzīves atkritumus, kas rodas darba laikā, nedrīkst atstāt mežā, bet ir jānogādā atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumā

Izlietoto stādmateriāla iepakojumu nodod atpakaļ stādu pagaidu uzglabāšanas vietās vai tuvākā LVM kokaudzētavā

Atkritumi dabā

Pēc sakopšanas

VILKME
KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA

ŠĶIROTO ATKRITUMU
PIENĒMŠANAS PUNKTS ROPAŽU NOVADĀ

BEZMAKSAS	MAKSAS
Metāls	Netikvidi
Plastmasas kannas	Logu stikli
Stikla pudeles	Kokmateriāli
Kartons	Būvgruži
Papīrs	Riepas
Pet pudeles	Apgaismes iekārtas un luminiscētās spuldzes
Plēve	Organiskie šķīdinātāji, dezinfekcijas līdzekļi, tāku un krāsu atkritumi
Bioloģiski atkritumi <small>(nepas, zari, pārtikas produktu pārpalikumi)</small>	bīstamie atkritumi
Elektronika un elektrotehnika	
Baterijas un akumulatori	

vilkme@vilkme.lv

ADRESE TĀLBŪNIS DARBA LAIKS

Atkritumi

1. Veicot meža darbus, nav pieļaujama augsnes un ūdeņu piesārņošana ar sadzīves vai bīstamajiem atkritumiem,
2. sadzīves un bīstamie atkritumi jāglabā atkritumu maisos. Pēc darbu izpildes **bīstamie** atkritumi jānogādā bīstamo atkritumu savākšanas vietās.

Nav pieļaujama nekāda veida atkritumu atstāšana vai aprakšana mežā vai arī jebkur citur dabā (ceļmala, grāvis, upe, pļava ...)

Esi godīgs pret sevi un saudzīgs pret dabu – visu ko ienes → visu arī iznes

Meža atjaunošanas/papildināšanas darba mērķis

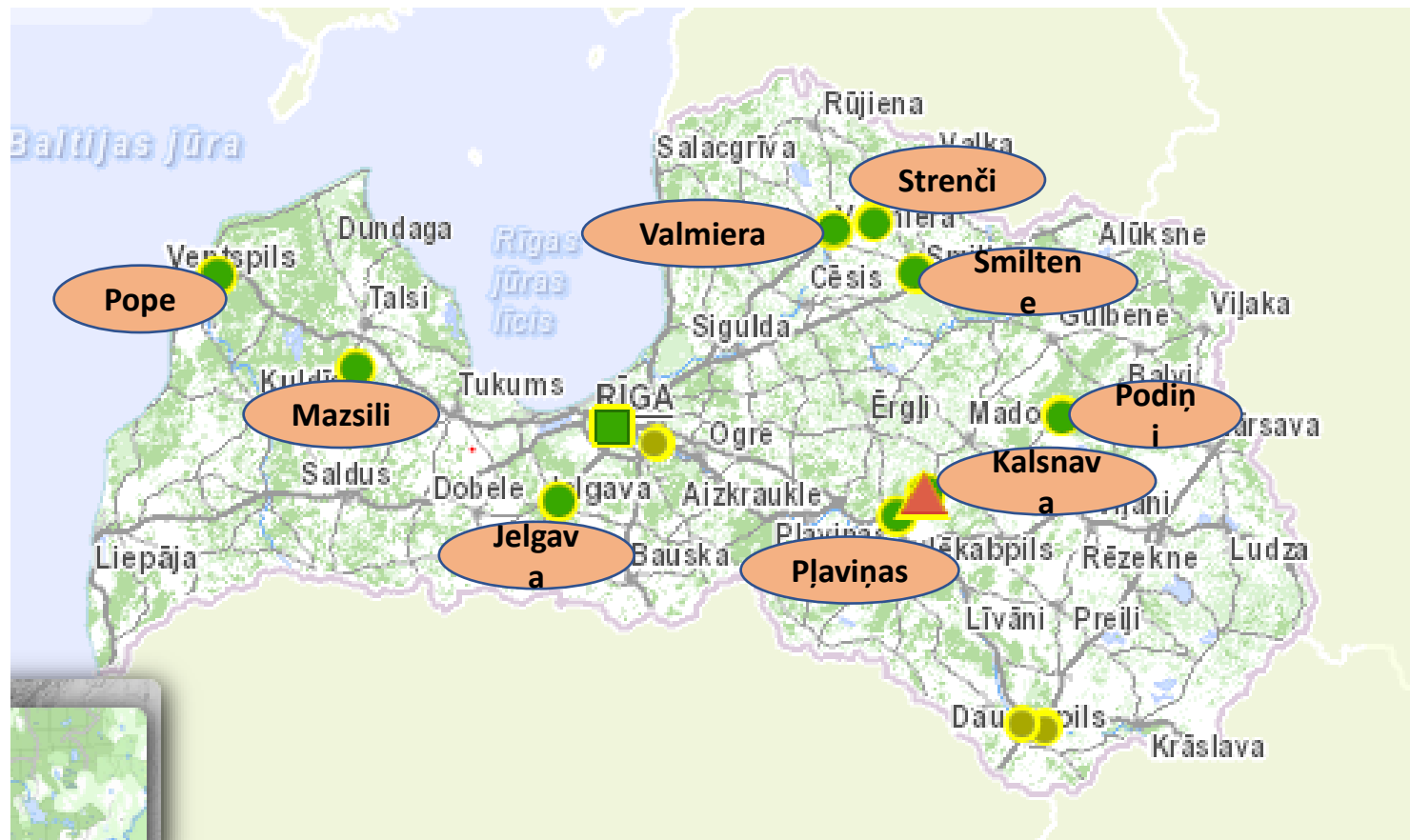
MRM saņemšana, transportēšana un uzglabāšana

D.Ozola

Meža atjaunošanas un
kopšanas vadītāja

20.-24.04.2021.

LVM kokaudzētavas

MRM saņemšana

Pakalpojuma veicējs:

Nodrošina MRM apjoma un kvalitātes izvērtējumu.

Ja rodas aizdomas par reproduktīvā materiāla neatbilstību kvalitātes prasībām un/vai norādītajiem apjomiem, nodošanas – pieņemšana vietā jāveic reproduktīvā materiāla izvērtējums

A K T S

Izvērtējot no _____ kokaudzētavas ar iekšējās kustības pavadzīmi Nr. _____ izsniegto meža reproduktīvo materiālu (_____),

suga un produkcijas veids

tika konstatēts, ka kvalitātes prasībām atbilstoša meža reproduktīvā materiāla apjoms ir par _____ gab. mazāks kā norādīts meža reproduktīvā materiāla iekšējās kustības pavadzīmē.

Tika pieņemts lēmums: (atbilstošo atzīmēt)

Pieņemt izsniegto, kvalitātes prasībām atbilstošo, meža reproduktīvo materiālu (_____), _____ gab.

suga un produkcijas veids

Nepieņemt izsniegto meža reproduktīvo materiālu un nodot to atpakaļ. (_____), _____ gab.

suga un produkcijas veids

MRM saņemšana

- MRM nodošana – pieņemšana :
 - kokaudzētavā notiek ar iekšējās kustības pavadzīmi;
 - SPUV ar ierakstu pieņemšanas - nodošanas aktā.

MEŽA REPRODUKTĪVĀ MATERIĀLA
NODOŠANAS – PIEŅEMŠANAS AKTS Nr. _____

_____ STĀDU PAGAIÐU UZGLABĀŠANAS VIETA
_____ MEŽA REPRODUKTĪVĀ MATERIĀLA SAŅĒMĒJS
(uzņēmuma nosaukums, vārds, uzvārds)

Izniegšanas datums	Meža reproduktīvā materiāla veids	Sertifikāta Nr.	Pavadzīmes Nr.	Izniegtais daudzums, tūkst.gab.	Saņēmēja paraksts	Izniedzēja paraksts

MRM saņemšana

Saņemot MRM jāpārlicinās par:

- MRM izcelsmes atbilstību - salīdzina iekšējās kustības pavadzīmē minēto informāciju ar rakstīto uz MRM iepakojuma etiķetes
- MRM atbilstību kvalitātes prasībām

Pārāk maz
sakņu

Nav centrālā
dzinuma

Iekaltētas
saknes

Vienā reizē saņem 2-3 dienām nepieciešamo stādu daudzumu

MRM transportēšana

- Stādus pārvadā slēgta tipa kravas kastē vai apsedz;
- Stādu iepakojumus kravas kastē sakārto, nevis samet kaudzē;
- Neveido augstus krāvumus, lai ne bojātu stādu apakšējās rindas;
- Stādus ilgstoši neuzglabā slēgtā transportlīdzeklī.

MRM transportēšana

Bērza, egles stādi ar uzlabotu sakņu sistēmu

➤ Stādu transportēšanā no kokaudzētavas vai SPUV līdz stādīšanas vietai, OBLIGĀTI jānodrošina, ka stāds netiek mehāniski bojāts.

➤ *nolauzta galotne*

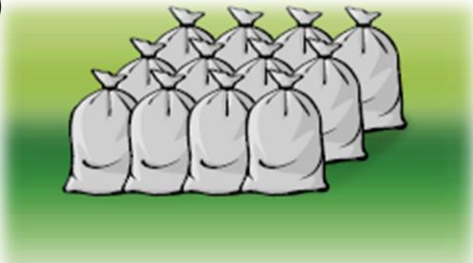
➤ *nolauzti zari*

➤ *nobrāzta miza*

ir pamats infekcijas izplatībai kociņā.

MRM uzglabāšana

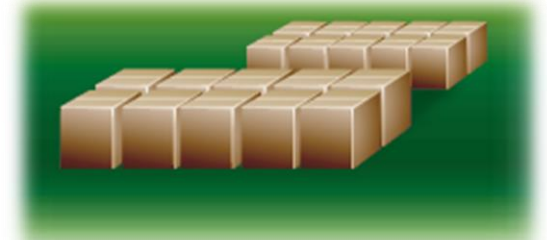
- Maisi obligāti novietojami ēnā, vertikāli vai guļus, bet nekādā gadījumā – maiss uz maisa
- Maisos pieļaujams uzglabāt vienu nedēļu (līdz +16°)

Pareizi uzglabāti maisi

- Ietvarstādu kastes novieto ēnainā vietā vai pārklāj ar auduma pārsegu
- Nav pieļaujams kastes novietot vienu virs otras
- Uzglabā līdz divām nedēļām (laista ik pēc 5-6 dienām)

Pareizi uzglabāti ietvarstādi

MRM uzglabāšana mežā

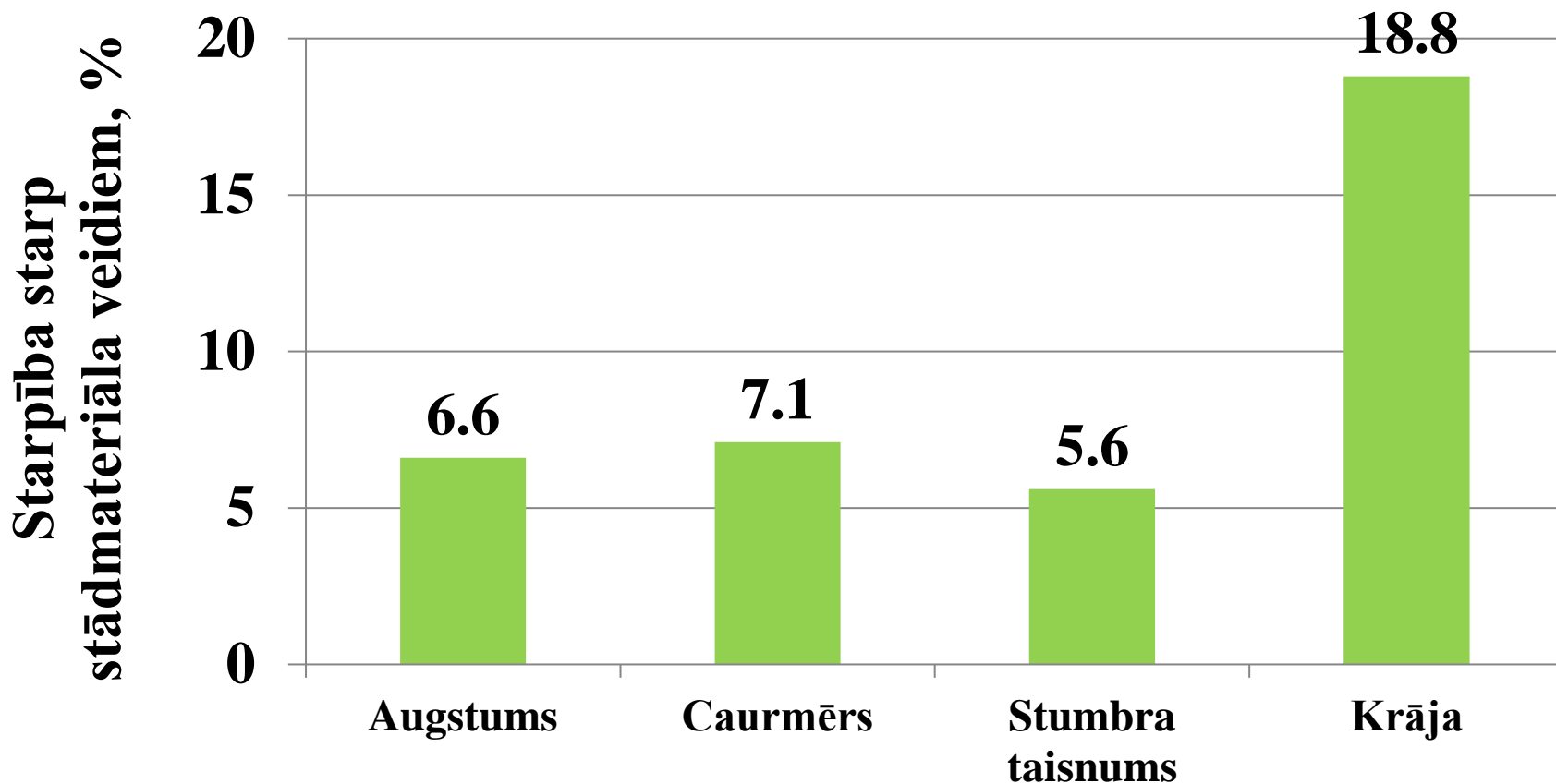
Priedes stādi ir uzglabājami oriģināliepakojumā un pārlikšana plastikāta/plēves maisos nav pieļaujama

***Lai izdevusies stādīšanas
sezona!***

Sekmīgi un ātrāk atjaunojas

- priežu un egļu audžu atjaunošana dabiski, prasa vismaz 2 reizes vairāk laika,
- stādot mežu, iespējams panākt kvalitatīvi (vienmērīgi, vēlamā suga, atjaunošanas laiks) atjaunotu mežaudzi.

Meža atjaunošanas veidi

Dabiskā atjaunošana

Stādot

Kailsakņi

Ietvarstādi

Kailsakņi

**Kailsakņi ar
uzlabotu sakņu
sistēmu**

Stādmateriāls mākslīgai meža atjaunošanai

1. Mežzinātnes ieguldījums meža atjaunošanā,
2. selekcionēts materiāls (pieredze 50 gadi),
3. kokaudzētavā izaudzēts stādmateriāls,
4. iespējams plānot darbus,
5. paredzama meža atjaunošanās.

Sēklas, kailsakņi

Priekšrocības:

- **viegli nogādāt grūti pieejamās vietās**

Trūkumi:

- **risks, ka atjaunošanās nebūs sekmīga**

Priekšrocības:

- **viegli novērtēt stāda kvalitāti**

Trūkumi:

- **liels sakņu iežūšanas risks;**
- **ierobežots stādīšanas laiks**

Kailsakņi ar uzlabotu sakņu sistēmu, ietvarstādi

Priekšrocības:

- samazināta sakņu iežūšana
- labāk ieaug
- mazāk jākopj

Trūkumi:

- grūtāka stādīšana (sakņu kamols)
- ierobežots stādīšanas laiks

Priekšrocības:

- var stādīt gandrīz visu veģetācijas periodu
- lielāks stādīšanas ražīgums
- stādi neiežūst
- stādiņš straujāk aug

Trūkumi:

- grūtāka transportēšana

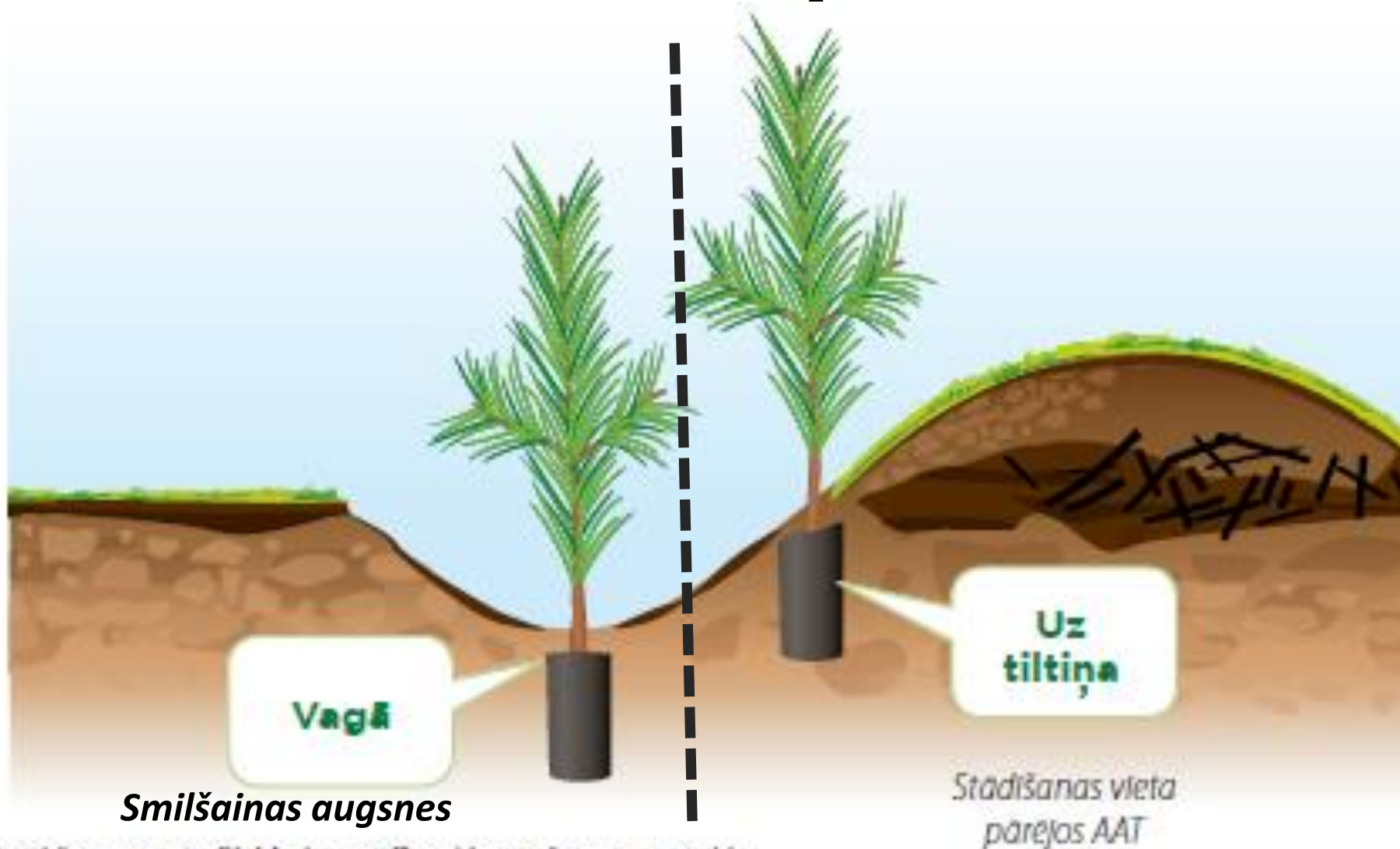

Stādīšana

- Stāda sagatavotās augsnes joslās;
- Ja ilgstošs sausuma periods (3 - 4 nedēļas) stādīšanu pārtrauc!

Stādīšana - pareizi

Smilšainas augsnes

*Stādīšanas vieta Sļ, Mr, Ln vai Dm, Vr augšanas apstākļu tipos (AAT) uz viegla mehāniska sastāva augsneim**

Stādīšanas vieta pārejas AAT

Stādīšana - nepareizi

Nepareizi veikta stādīšana.
Stāda konteiners ir palicis ārpus minerālaugsnes.

Stāds ir jāpārstāda atbilstoši LVM kvalitātes prasībām, kas ir|:

1. *Ietvarstāda substrāts 1 - 2 cm zem minerālaugsnes virskārtas*
2. *Ietvarstāda substrāts 3 - 5 cm zem kūdras augsnes virskārtas*

Stādīšana - nepareizi

Stādīšana uz pacilas
veikta nepareizi –
sakņu sistēma atrodas
gaisa kabatā

**Saknes atrodoties gaisa
kabatā nokalst un stāds aiziet
bojā**

Nepareiza stādīšana – stāds
iestādīts regulāri pārmitrā vietā

**Iestādīts stāds ūdenī nokalst
pavasārī vai arī rudenī, kad
atsākās lietus laika periods**

Stādīšana - nepareizi

Nepareizi veikta stādīšana, jo sakņu sistēma ir palikusi ārpus augsnes virskārtas.

Stādīšana jāatkārto un jāpārstāda atbilstoši kvalitātes prasībām

Aizliegts stāda saknes siet kamolā. Koks augot sevi nožņaudz

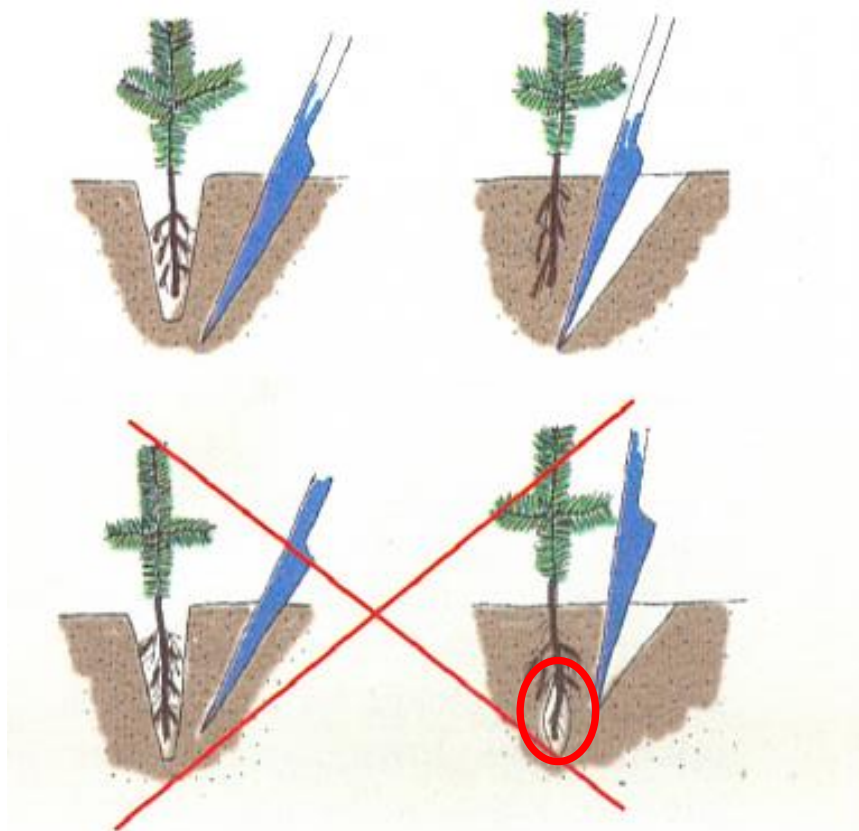
Kailsakņu stādīšana

1. Ja stādi glabājās ilgāk par nedēļu maisos, tos 12 stundas pirms stādīšanas salaista;
2. **Stādus pārnēsā slēgtā traukā!**
3. Lāpstas asmens garāks par 25 cm;
4. Stādot saknes nedrīkst palikt ārā;
5. Garākās saknes drīkst nogriezt;
6. Sakņu kakls 3 – 5 cm zem augsnes (kūdras augsnes, 1-2 cm zem augsnes (minerālaugsnēs));
7. **Stāds obligāti jāpiemin (bez mizas bojājuma);**
8. Jāstāda taisni.

Kailsakņu stādīšana

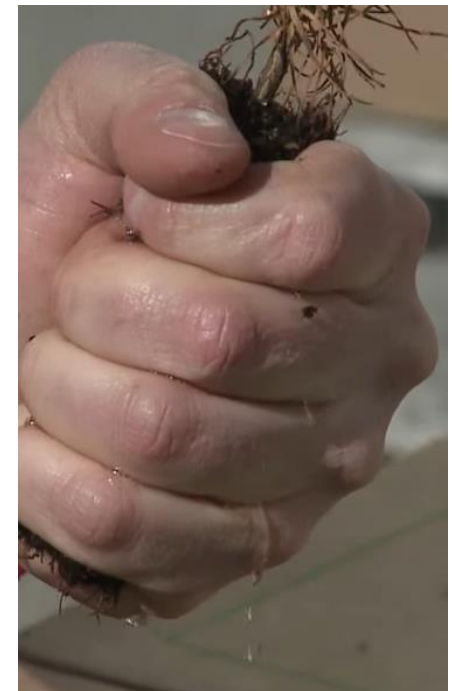
- Stādīšana ar šķēpu

Attēla avots: “Meža rokasgrāmata”, Valsts meža dienests

Ietvarstādu stādīšana

- Stādāmā stobra diametrs par 15% lielāks nekā ietvarstāda augsnes substrāta diametrs
- Nedrīkst stādīt sasalušus, vāji atlaidinātus stādus!
- Stādiem pirms stādīšanas jābūt mitriem
- Stāda sakņu substrāts pēc iestādīšanas minerālaugsnē ir 1 -2 cm un kūdras augsnē 3-5 cm zem zemes
- Stāda taisni un piemin ar kāju (lai neveidojas gaisa sprauga)

Stādīšana uz pacilas

- Ja augsne sagatavota, veidojot pacilas, tad:
 - *Stādvieta ir pacila un stādīšanu veic uz pacilas*
- Ja pacilā atrodas nepilnīgi sablīvēts zaru slānis, tad stādvieta izvēlas tuvāk pacilas sablīvētajai malai, bet ne tuvāk kā 20-30 cm no malas
- Ja no vienas bedrītes veidotas divas pacilas, tad stādi stādāmi uz abām pacilām.

Stādīšana uz pacilas

1. Pirms stādīšanas darbu uzsākšanas jāpārlicinās par pacilu skaitu
2. Atbilstoši stādāmai koku sugai, jāiestāda atbilstošs koku skaits
3. Ja pacilas ir sagatavotas vairāk, kā nepieciešams iestādīt stādus, tad atsevišķas pacilas ir jāizlaiž
4. Ja pacilas sagatavotas mazāk, kā nepieciešams iestādīt stādus, tad ārpus sagatavotām pacilām stāda, ja piezīme DU «Piezīmes» laukā ar papildus norādījumiem

Atceries pamatā – «viena pacila – viens stāds»

Stādīšanas kvalitāte

Stādam jābūt kvalitatīvi piemītam.

- Stādu iestādīšanas kvalitāti pārbauda- pavelk uz augšu aiz dažām skujām:

- stādam stingri jāturas augsnē, ja stāds viegli iznāk ārā, jāveic atkārtota stādīšana

Papildināšana

Papildināšana – stādīšana iznīkušo kociņu vietās, sētās vai stādītās platībā vai jaunaudzē, kur meža dabiskā atjaunošana nav notikusi atbilstošā apjomā un kvalitātē.

Papildina stādot:

1. Kociņus vietā, kur tie trūkst, lai sasniegtu vajadzīgo koku skaitu,
2. augsnes gatavošanas joslās (ja vēl ir),
3. ar darba uzdevumā norādīto kociņu skaitu uz nogabalu.

Stādu pārpalikums/trūkums

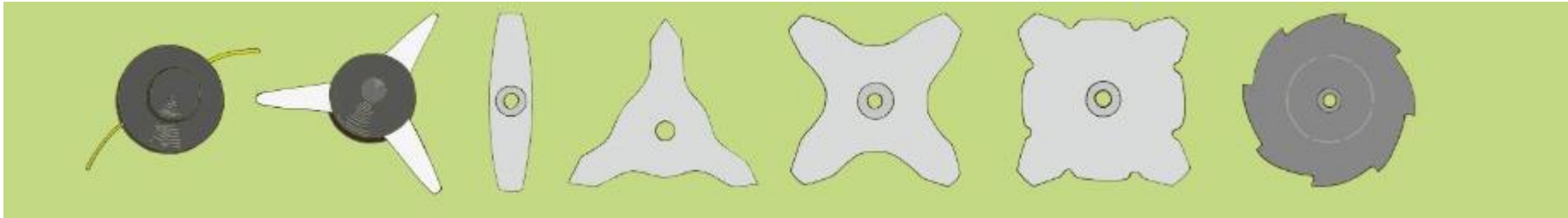
- Stādu pārpalikuma gadījumā tie nogādājami atpakaļ:
 - tuvākajā stādu pagaidu uzglabāšanas vietā (ja stādi saņemti pagaidu uzglabāšanas vietā);
 - Informēt LVM darbinieku, kas izsniedzis Jums DU, norādītā vietā (ja stādi saņemti kokaudzētavā);
 - LVM darbinieks, kas izsniedzis Jums DU, var norādīt, ka stādmateriāls ir jāizstādā citā platībā.

Agrotehniskās kopšanas darba mērķis

Agrotehniskā kopšana

Darbā izmantojamie zāles/atvašu/avenāju griezēji:

Izmanto arī nomīdīšanu ar kājām, nomīdot zāli ap kociņiem

Agrotehniskā kopšana

Darba drošības un aizsardzības prasības

Jāizmanto individuālie aizsardzības līdzekļi:

1. aizsargaustiņas
2. sejas aizsargs
3. aizsargcimdi
4. signālapģērbs
5. apavi ar neslīdošu zoli

Darbam drošs instruments

1. Bez tehniskiem uzlabojumiem, izmaiņas ko nav paredzējis ražotājs,
2. Aizliegts noņemt ripas/naža aizsargu,
3. visas paredzētas drošības ierīcēm jābūt darba kārtībā:
 - a) *slāpēšanas poga*
 - b) *droseles bloķētājs*

Agrotehniskās kopšanas mērķi

1. Nosargāt līdz šim ieguldītās investīcijas:

- a) augsnes gatavošana,*
- b) meža reproduktīvais stādmateriāls,*
- c) stādīšanas darba izmaksas.*

2. Pasargāt kociņus no apdraudošā aizzēluma, kas:

- a) samazina kociņu bojāeju,*
- b) samazina biomasas pieaugumu,*
- c) Veido labvēlīgu vidi grauzēju bojājumiem.*

Agrotehniskās kopšanas laiks un biežums

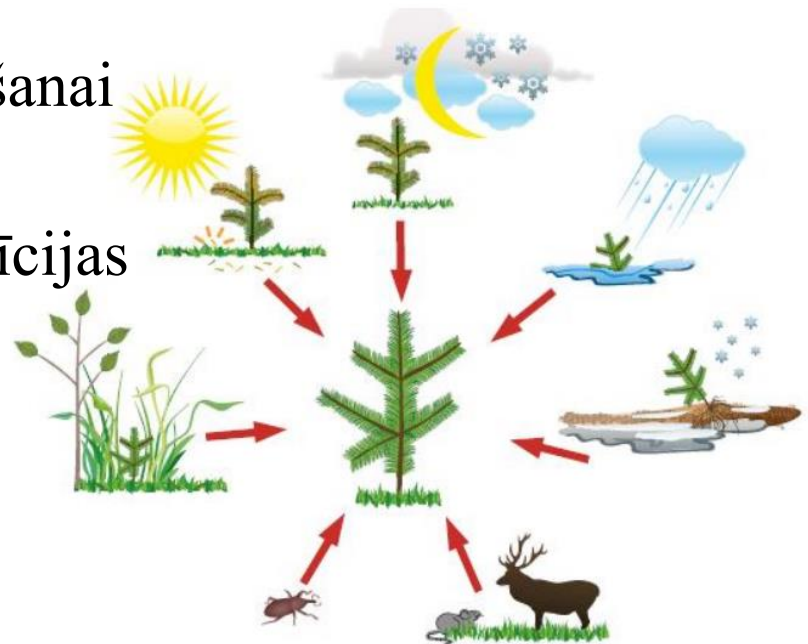
1. Pirms stādīšanas, bieza aizzēluma gadījumā
2. Pēc stādīšanas, aizzēlums sāk apdraudēt kociņus
3. Atkārtoti vairākus gadus pēc nepieciešamības, līdz jaunie kociņi pāraug aizzēlumu
4. Kopšanas periods parasti ir no jūnija līdz novembrim

Agrotehniskā kopšana –

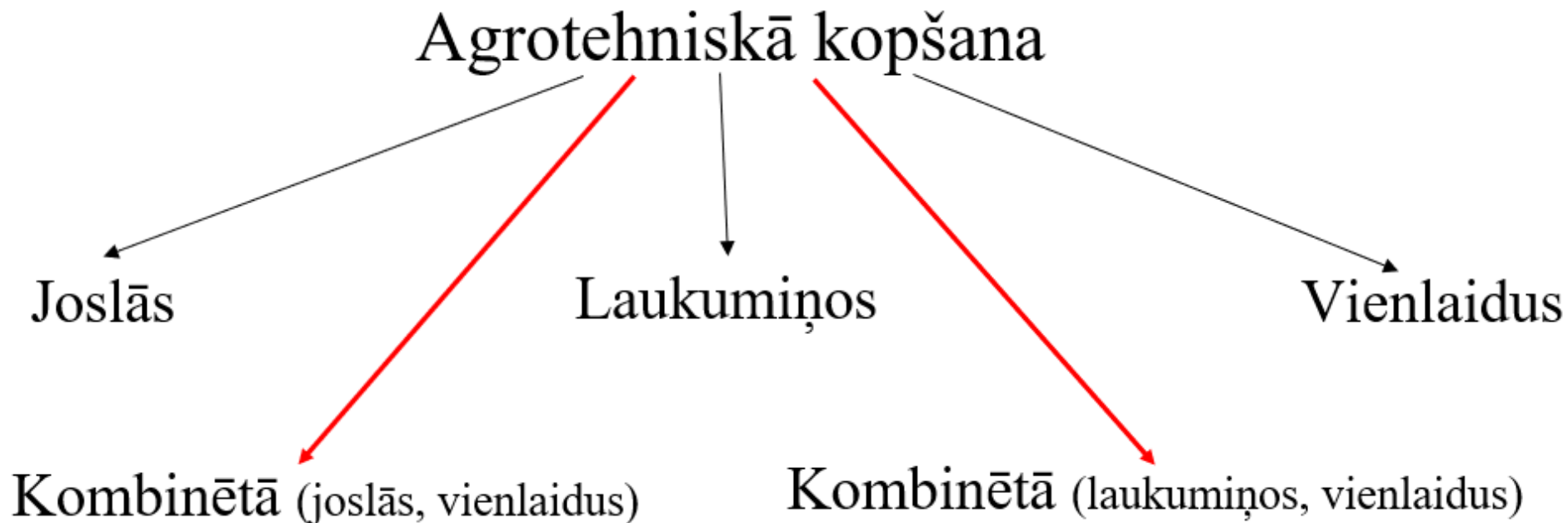
stādījumu, sējumu un dabiski atjaunojušos platību kopšana ar galveno mērķi novērst lakstaugu, puskrūmu, krūmu un mīksto lapu koku atvašu konkurenci ap mērķa sugas kokiem.

Aizzēluma radītās sekas

1. Aizkavējās jaunaudzēs attīstība,
2. jaunie kociņi aizzeļ un iznīkst,
3. aizzēlumā nav pietiekamas gaisa kustības un var izplatīties kokaugu slimības
4. ziemā pāraugusi zāle pārlicās pār kociņu un kociņš izsūt,
5. aizzēlums veido grauzējiem dzīvošanai labvēlīgus apstākļus,
6. kļūdainas darbības palielina investīcijas meža audzēšanā,

Agrotehniskās kopšanas kvalitātes prasības

1. Joslās – nopļauj aizzēlumu 0,5m uz abām pusēm no stādu ass rindas
2. Laukumiņos – ap stādu nopļauj aizzēlumu ar $R = 0.5m$
3. Vienlaidus – vienlaidus nopļauj aizzēlumu visā platībā, kas apdraud kociņu
4. Kombinētā (joslās, vienlaidus) – pēc nepieciešamības izvēlās kopšanas veidu
5. Kombinētā (laukumiņos, vienlaidus) - pēc nepieciešamības izvēlās kopšanas veidu

Agrotehniskās kopšanas definīcija

Kopšanas veids un kopšanas paņēmiens atšķirības:

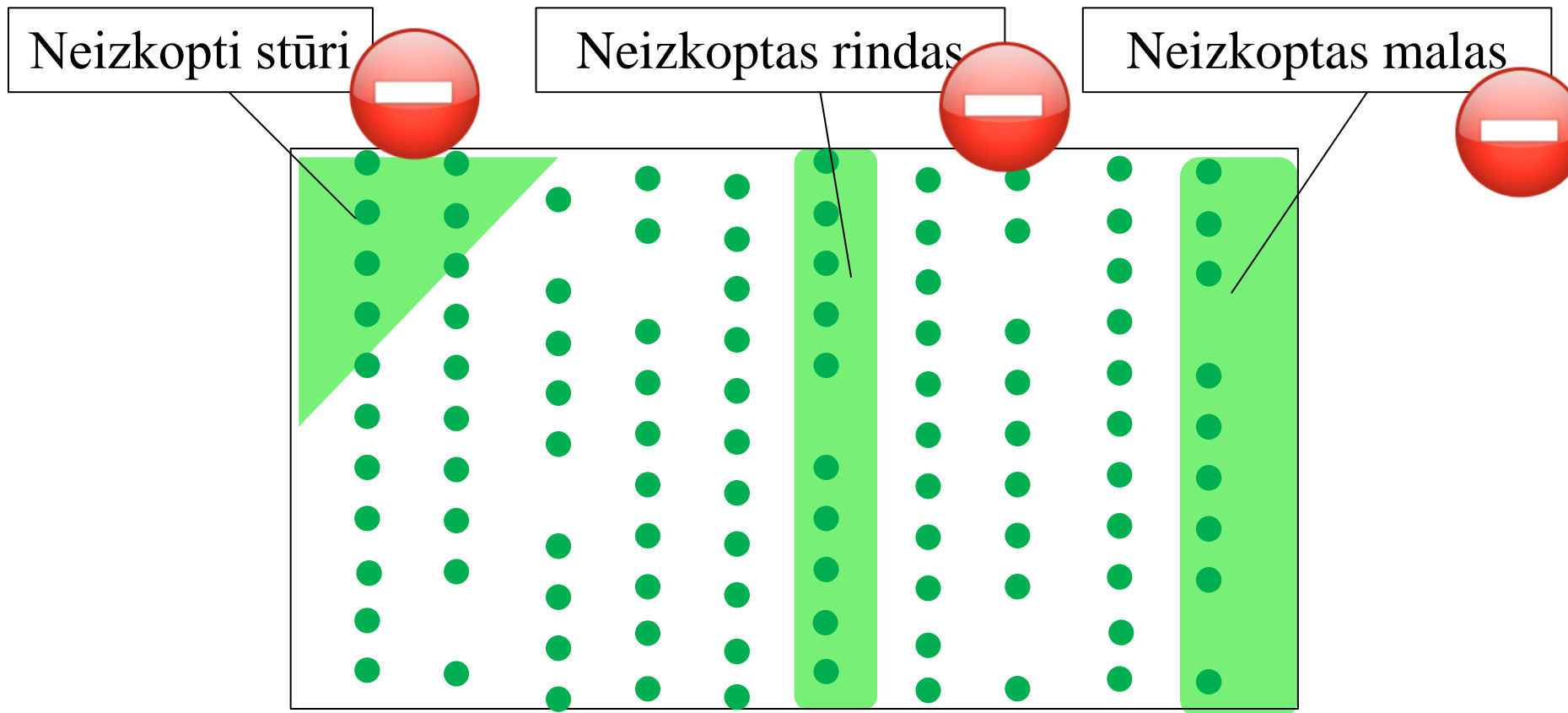
Kopšanas veids – izšķir divus kopšanas veidus:

- a) *jaunaudžu kopšana*
- b) *agrotehniskā kopšana*

Agrotehniskās kopšanas paņēmieni

1. **Joslās** – pļauj 50 cm pa labi un 50 cm pa kreisi, no koku ass rindas, platu joslu. Joslas platums nedrīkst būt mazāks par 1 m.
2. **Laukumiņos** – pļauj 50 cm rādiusā ap koku. Kopta laukuma diametrs nav mazāks par 1 m. Iespējams, pielietot kopšanas paņēmieni, kur augsne gatavota ar pacilu metodi, kā arī papildinātās platībās, kur visa platība nav jākopj, bet tikai papildinātās stādvietas.
3. **Vienlaidus** – platība jākopj vienlaidus nopļaujot visus zālaugus un kokaugus (nepļauj nost sugu, kas audzējama kā nākotnes mežs)
4. **Kombinētais (joslās, vienlaidus)** – pļauj 50 cm pa labi un 50 cm pa kreisi no koku ass rindas platu joslu. Joslas platums nedrīkst būt mazāks par 1 m. Un papildus starp koku rindām izpļauj visus kokaugus, kas nav nākotnes koki (Pīlādži, lazdas, kārkli...). Ja ir jāizpļauj papardes, avenes tad pie šī kopšanas paņēmiena jābūt klāt pierakstītām piezīmēm (izpļaut papardes, avenes)
5. **Kombinētais (laukumiņos, vienlaidus)** - pļauj 50 cm rādiusā ap koku. Kopta laukuma diametrs nav mazāks par 1 m. Un papildus starp laukumiņiem izpļauj visus kokaugus, kas nav nākotnes koki (Pīlādži, lazdas, kārkli...). Ja ir jāizpļauj papardes, avenes tad pie šī kopšanas paņēmiena jābūt klāt pierakstītām piezīmēm (izpļaut papardes, avenes).

Prasība – kopt visu platību

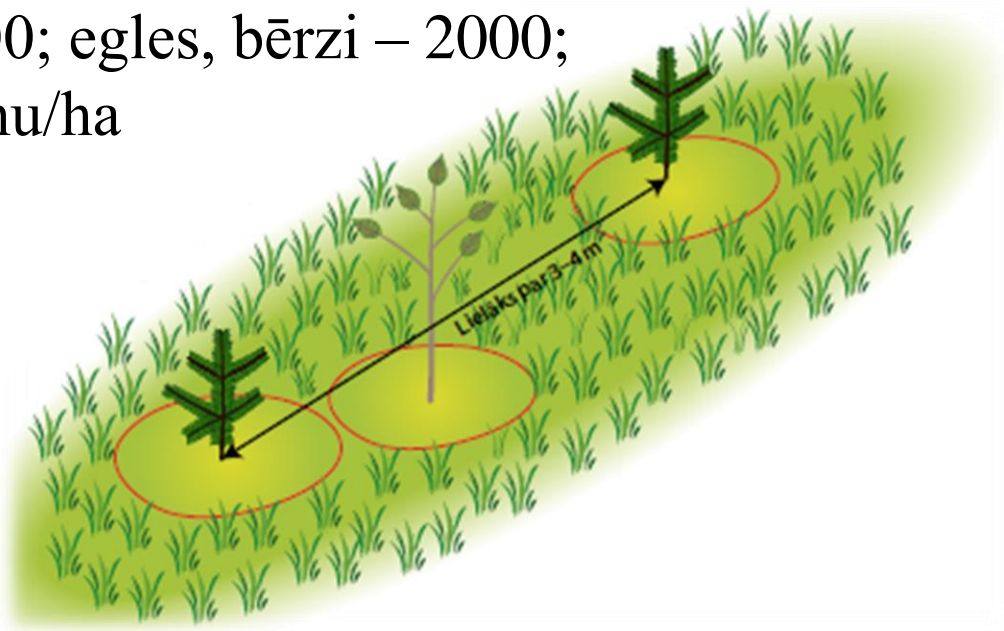

- ● ● - stādu rindas
- - neizkoptas audzes daļas

Prasība 2 – izkopto kociņu skaits /stādīta, sēta audze/

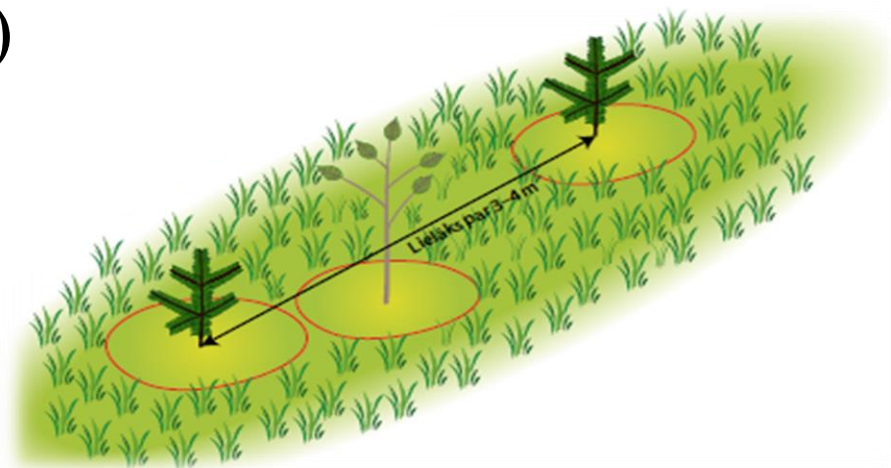
- Kopj visus stādītos, sētos kociņus
- Kopj dabiski izaugušos kociņus (ja ir), ja:
 - stādītais, sētais kociņš iznīcis un attālums starp stādītiem kociņiem lielāks par 3-4 m;
 - priedes mazāk par 3000; egles, bērzi – 2000; ozoli, oši – 1800 kociņu/ha

- Pieļaujams neizkopt līdz 3% no kociņiem (nejauši pāriet garām)

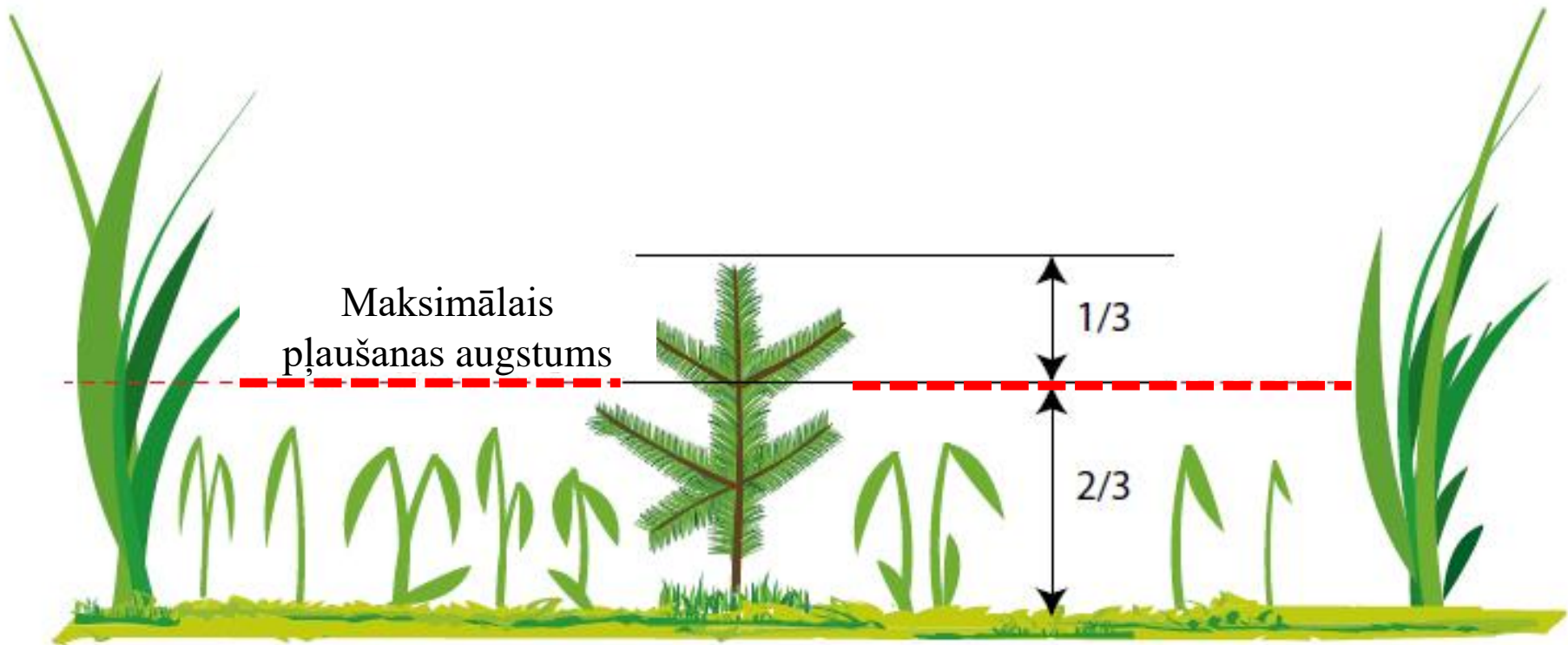

Prasība 2 – izkopto kociņu skaits /dabiski izauguši audze/

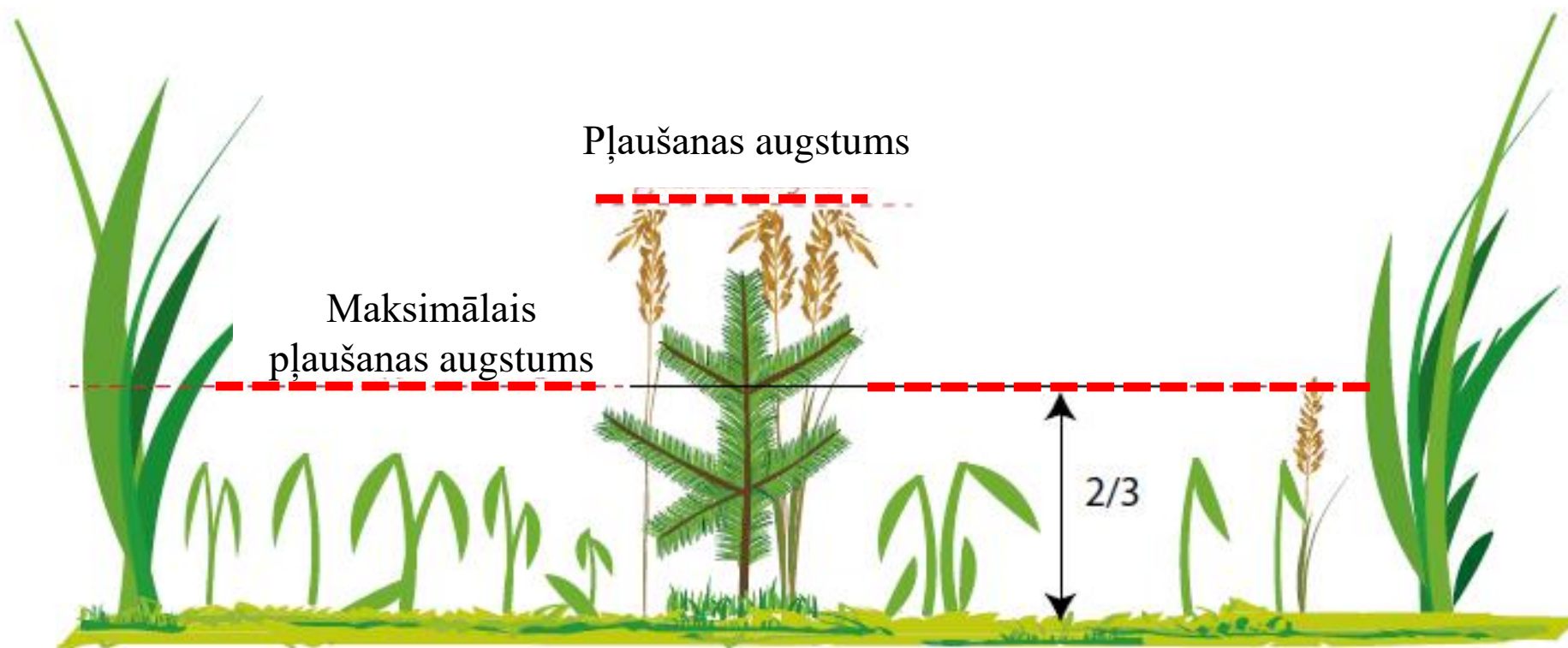
- Parasti izpilda priežu audzēs;
- Kopj visas dabiski izaugušās priedes (priedes neretina);
- Ja priežu kādā vietā nav un attālums starp priedēm lielāks par 3-4 m, tad kopj citus dabiski izaugušos kociņus (ja ir)

Prasība 3 – max pļaušanas augstums

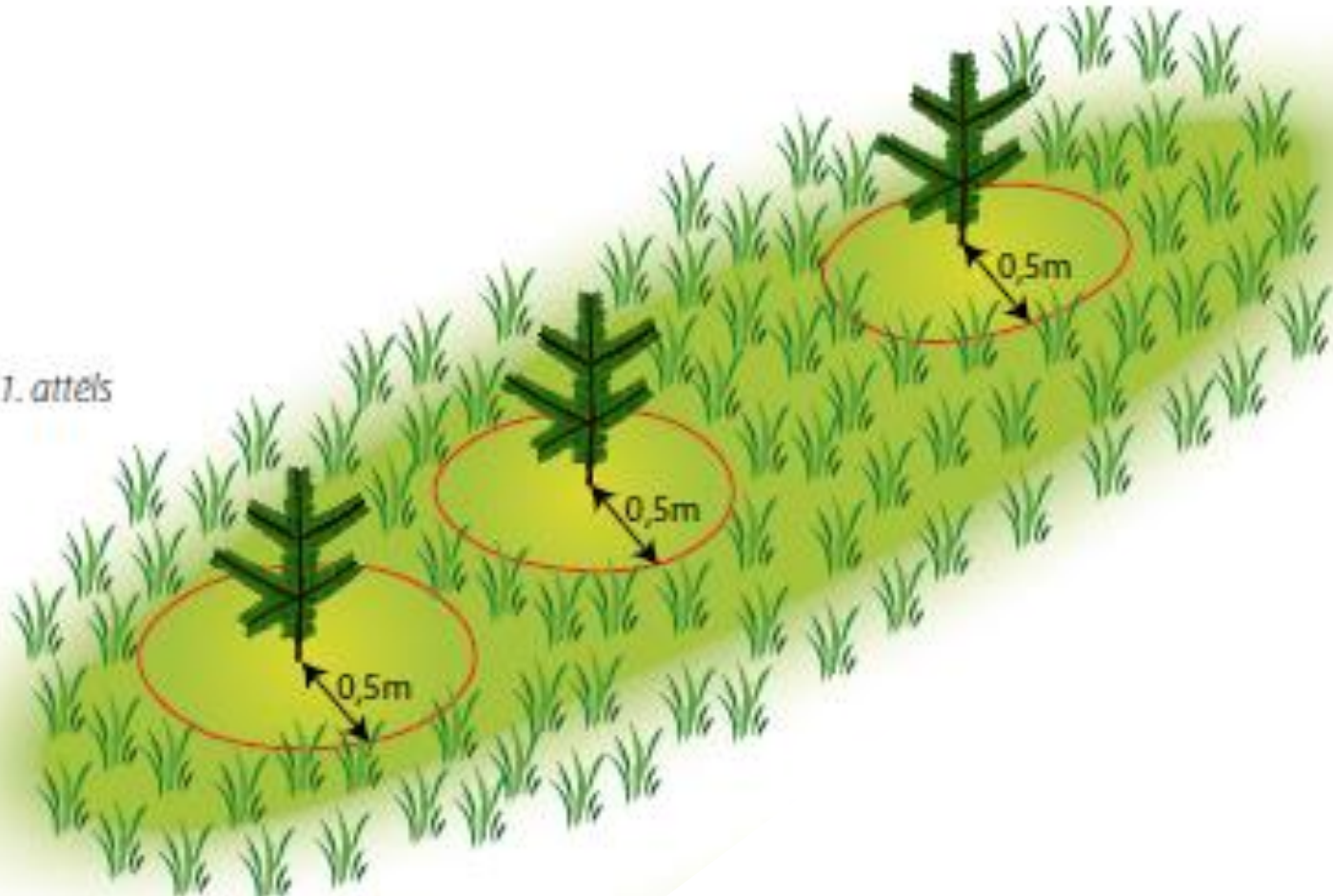
Prasība 4 – pļaušana tieši pie stādiņa

Prasība 5 – pļaušanas platums

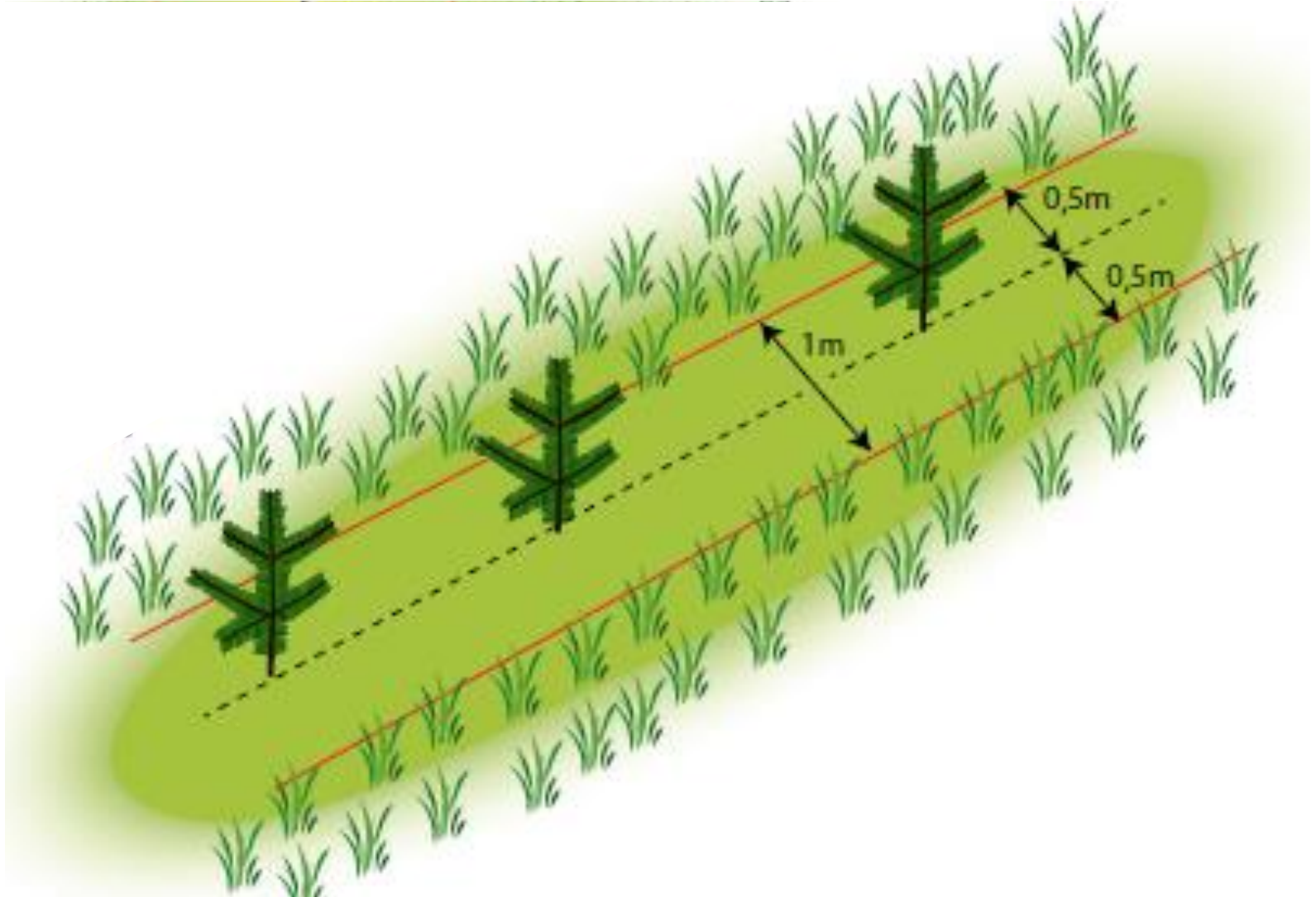
1.variants – 0.5 m rādiusā

1. attēls

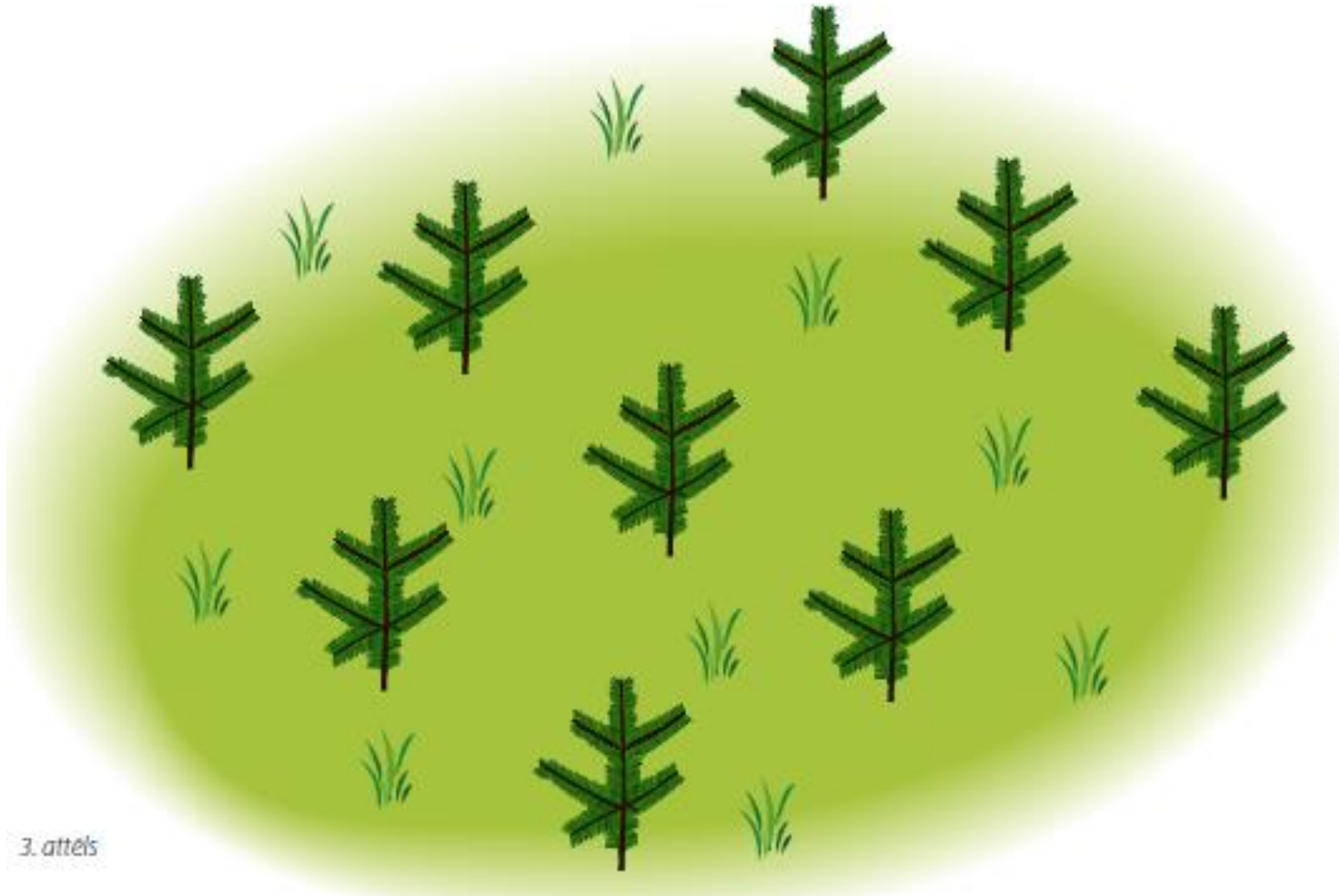
Prasība 5 – pļaušanas platums

2.variants - 1 m platā joslā

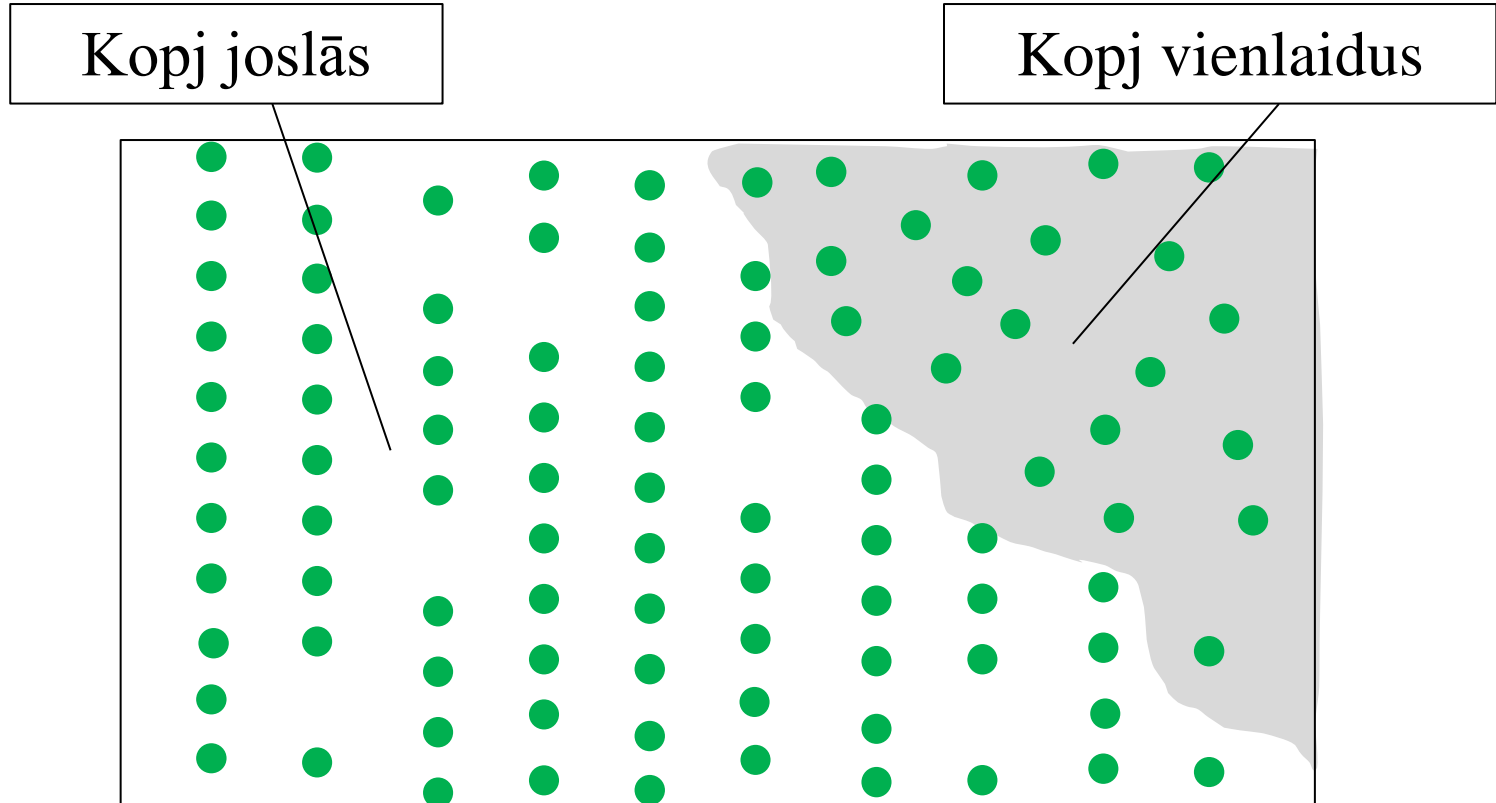
Prasība 5 – pļaušanas platums

3.variants – visā platībā

3. attēls

Prasība – pļaušanas platums

● ● ● - stādu rindas

■ - atjaunojusies dabiski (bez augsnes gatavošanas)

Prasība – pieļaujamais bojāto kociņu skaits

- No koptajiem kociņiem pieļaujamais bojāto kociņu skaits ir līdz 3%,
- Bojāts – nopļauts kociņš, tā galotne, bojāts stumbrs,
- Par bojātu neuzskata, ja nopļauti ir kociņa zari!

Agrotehnikajā
kopšanā mehāniski
bojāti egles stādi
2019. gadā

Prasība – īpaši norādījumi no mežkopības meistara/mežkopja

Ievērojot kopjamās platības īpatnības,
mežkopības meistars/ mežkopis darba
uzdevumā var norādīt papildus darba izpildes
nosacījumus

Agrotehniskās kopšanas ieguvums

1. Laicīgi veikta agrotehniskā kopšana samazina jauno kociņu bojāeju,
2. veicina mērķa sugas koku ātrāku augšanu,
3. veicina kokiem lielāku zaļā vainaga veidošanos,
4. samazina investīcijas meža audzēšanā (stādmateriāla iegāde, papildināšana...).

Motorinstrumentu sekošanas iekārta

Husqvarna fleet serviss

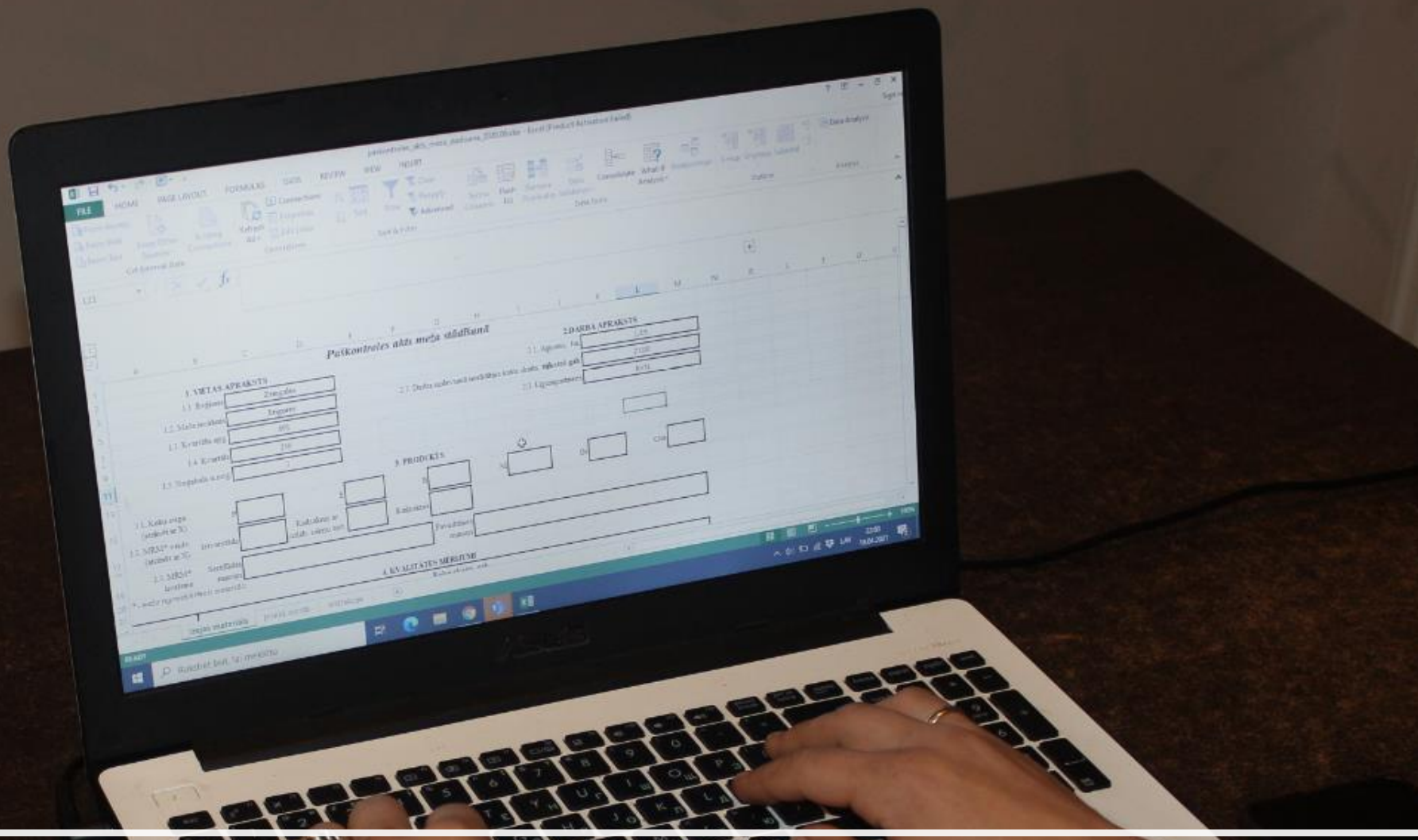
Galvenie ieguvumi

1. Zināma inventāra atrašanās vieta
2. visas inventāra vienības pārskatāmas vienuviet
3. paredzams instrumenta apkopes laiks
4. pieejama pārskatāma informācija par instrumenta lietošanu

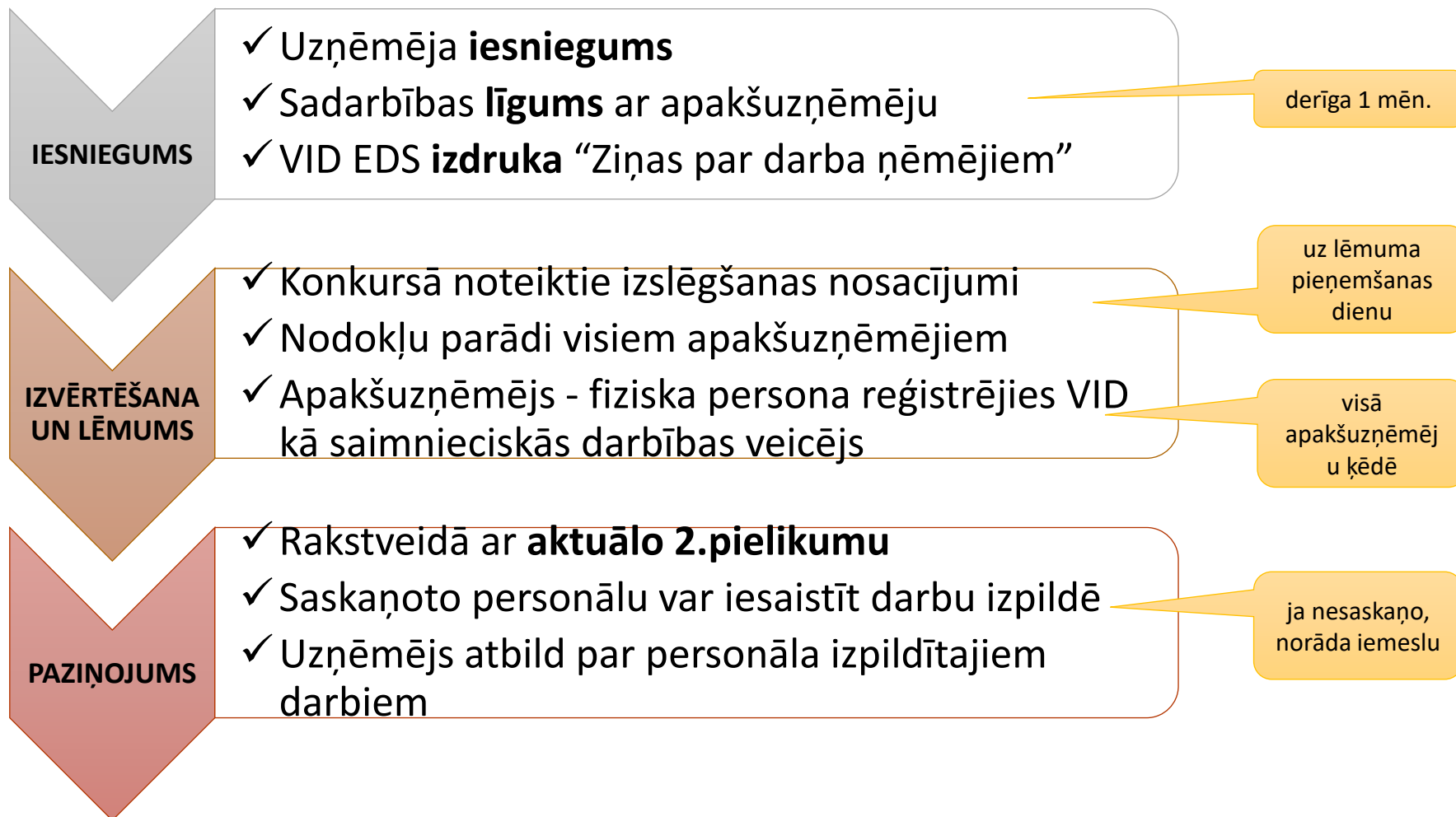
Uzstādīt var visu ražotāju motorinstrumentiem

<https://www.husqvarna.com/lv/zaliens-un-darzs/profesionals/fleet-services/>

Darba uzdevuma izsniegšana, darbu ierādīšana un pieņemšana

Darbu veicēju un apakšuzņēmēju piesaiste

Gatavojamies 2021.gada iepirkumam

- ✓ Sakārtojam savu profilu EIS
(fiziska persona ≠ juridiska persona)
- ✓ Ar apakšuzņēmēju noslēdzam sadarbības līgumu (priekšmets, cena un samaksas kārtība, termiņš, rekvizīti)
- ✓ Izlemjam, cik % no līguma nodosim katram apakšuzņēmējam (100%)
- ✓ Izlasām nolikumu
- ✓ Piedalāmies ieinteresēto piegādātāju sanāksmē
- ✓ Izmantojam tikai aktuālās piedāvājuma veidnes
- ✓ Pārbaudām nodokļu nomaksu, t.sk. apakšuzņēmējiem
- ✓ Sagatavojam piedāvājumu neatkarīgi

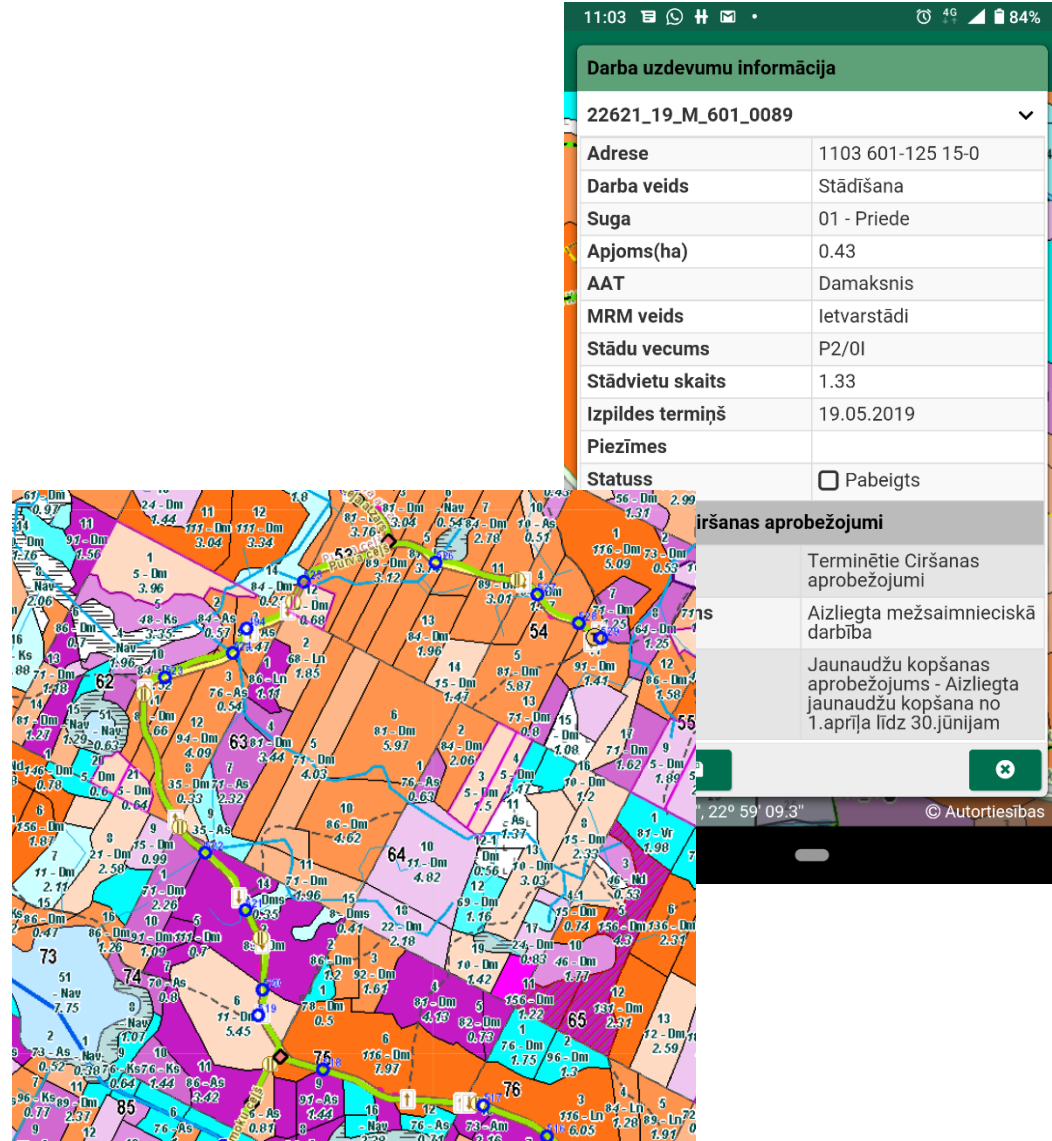
plānots izsludināt jūlijā

Iepirksim
pakalpojumus
nākamajiem 3 gadiem

DU izsniedz, ja nepieciešams platības ierāda mežkopības meistars/mežkopības vadītāja vietnieks

1. Pakalpojuma sniedzējs var atrast kopjamo platību pats, izmantojot aplikāciju mobilajā viedtālrunī,

2. Ja nepieciešams pēc pakalpojuma sniedzēja pieprasījuma - ierāda LVM darbinieks, kurš izsniedzis DU.

11:03 4G 84%

Darba uzdevumu informācija

22621_19_M_601_0089

Adrese	1103 601-125 15-0
Darba veids	Stādīšana
Suga	01 - Priede
Apjoms(ha)	0.43
AAT	Damaksnis
MRM veids	letvarstādi
Stādu vecums	P2/OI
Stādvieta skaits	1.33
Izpildes termiņš	19.05.2019
Piezīmes	
Statuss	☐ Pabeigts

Ierīšanas aprobežojumi

- Terminētie Ciršanas aprobežojumi
- Aizliegta mežsaimnieciskā darbība
- Jaunaudžu kopšanas aprobežojums - Aizliegta jaunaudžu kopsana no 1.aprīļa līdz 30.jūnijam

22° 59' 09.3" © Autortiesības

Pēc 16.01.2019 uzņēmuma līguma

Zemgales reģions

Izpildītājs:

Iecirknis:

Reģistrācijas kods:

1103 Meža stādīšana

Kv Apg	Kv	Nog	Apjoms	Suga	AAT	MRM veids	MRM daudz.	MRM vecums	SPUV	Izpildes termiņš	Piezīmes
601	199	30-0	0.45	E	As	Kailsakņi ar uzlabotu s.s.	0.86	E1/1IS		16.05.2021	
601	308	3-0	0.48	E	Vrs	Kailsakņi ar uzlabotu s.s.	0.91	E1/1IS		16.05.2021	
601	308	2-0	1.18	E	Vrs	Kailsakņi ar uzlabotu s.s.	2.50	E1/1IS		16.05.2021	
601	451	20-0	1.38	E	Ks	Kailsakņi ar uzlabotu s.s.	3	E1/1IS		16.05.2021	
601	472	39-0	0.94	E	Ks	Kailsakņi ar uzlabotu s.s.	1.79	E1/1IS		16.05.2021	
601	472	8-0	0.59	E	Ks	Kailsakņi ar uzlabotu s.s.	1.12	E1/1IS		16.05.2021	
601	491	2-0	0.66	E	Dm	Kailsakņi ar uzlabotu s.s.	1.25	E1/1IS		16.05.2021	
601	558	20-0	0.63	E	Dm	Kailsakņi ar uzlabotu s.s.	1.20	E1/1IS		16.05.2021	
601	558	19-0	0.25	E	Dm	Kailsakņi ar uzlabotu s.s.	0.48	E1/1IS		16.05.2021	
601	558	22-0	0.78	E	Dm	Kailsakņi ar uzlabotu s.s.	1.48	E1/1IS		16.05.2021	
602	17	25-0	1.48	E	Vr	Kailsakņi ar uzlabotu s.s.	2.81	E1/1IS		16.05.2021	

8.82

Suga	MRM veids	MRM vecums	MRM daudz.	Apjoms
E	Kailsakņi ar uzlabotu s.s.	E1/1IS	17.40	8.82

Pasūtītāja pārstāvis:

Izpildītāja pārstāvis:

Darba uzdevums stādīšanā

Darba uzdevums agrotehniskā kopšanā

Darba uzdevums Nr [redacted]

Datums [redacted] 2020

Pēc 10.01.2020 uzņēmuma līguma Nr [redacted]

[redacted] reģions

Izpildītājs: [redacted]

Iecirknis: [redacted]

Reģistrācijas kods: [redacted]

1104 Atjaunoto meža platību agrotehniskā kopšana

Kv Apg	Kv	Nog	Apjoms	Suga	AAT	Platība jākopj	Izpildes termiņš	Piezīmes
601	408	26-0	2.13	P	Dm	Kombinētais (joslās, vienlaidus)	31.08.2020	
601	433	5-0	0.86	E	Dm	Kombinētais (joslās, vienlaidus)	16.08.2020	Platība samazināta, jo liels mežs
601	443	23-0	0.38	P	Dm	Kombinētais (joslās, vienlaidus)	31.08.2020	
601	450	1-0	0.56	P	Dm	Kombinētais (joslās, vienlaidus)	31.08.2020	
601	450	3-0	0.25	P	As	Kombinētais (joslās, vienlaidus)	16.08.2020	
601	450	2-0	0.65	P	Dm	Kombinētais (joslās, vienlaidus)	16.08.2020	
601	503	21-0	2.3	P	Dm	Kombinētais (joslās, vienlaidus)	16.08.2020	
601	503	31-0	1.34	P	Dm	Kombinētais (joslās, vienlaidus)	31.08.2020	

8.47

Pasūtītāja pārstāvis:

Izpildītāja pārstāvis:

Darbu kontroles nepieciešamība no pakalpojuma sniedzēja puses

(Agrotehniskās kopšanas paškontroles akts)

Mērķis:

1. uzlabot izpildīto darbu kvalitātes kontroli;
2. kontroli veikt ar mērinstrumentiem;
3. novērst nepieciešamību atkārtoti atgriezties darba platībā, kā arī novērst atkārtotu darbu pieņemšanas nepieciešamību;
4. pieņemt patstāvīgi atbilstošāko lēmumu par izpildītā darba kvalitāti.

Darbu kontroles nepieciešamība no pakalpojuma sniedzēja puses

(Meža stādīšanas paškontroles akts)

Mērķis:

1. objektīvi novērtēt izpildītā darba kvalitāti metodiski nosakot iestādīto/papildināto koku skaitu platībā;
2. sagatavot paškontroles aktu par katru iestādīto/papildināto platību un iesniegt LVM darbiniekam, kurš izsniedzis DU.

Stādīšanas un agrotehniskās kopšanas kvalitātes novērtējums

Parauglaukuma rādiuss (m)	Parauglaukuma platība (m ²)	Reizinājuma koeficients koku skaita Aprēķināšanai uz 1 ha
2,82	25	400

Piemēram –
parauglaukuma $R=2,82$ m
un saskaita 6 stādus, tad
sareizinot ar koeficientu 400
iegūst, ka 1 ha ir iestādīti
2400 stādiņu

Parauglaukuma ierīkošanas vietas

1. Ja stādīšana un agrotehniskā kopšana veikta nogabalā, kur augsne gatavota ar pacilām – *uz pacilas un pie stāda*
2. Ja stādīšana un agrotehniskā kopšana veikta nogabalā, kur augsne gatavota ar disku arklu – *vagā un pie stāda*
3. Ja stādīšana un agrotehniskā kopšana veikta nogabalā, kur augsne nav gatavota – *pie stāda*

Paškontroles akts meža stādīšanā

Paškontroles akts meža stādīšanā													
1. VIETAS APRAKSTS						2. DARBA APRAKSTS							
1.1. Reģions						2.1. Apjoms, ha	3.43						
1.2. Meža iecirknis						2.2. Darba uzdevumā norādītais koku skaits, tūkstoš gab	10.29						
1.3. Kwartālu apg						2.3. Līgumpartneris							
1.4. Kwartāls													
1.5. Nogabals/a.nog													
3. PRODUKTS													
3.1. Koku suga (atzīmēt ar X)	P	X	E	B	M	Oz	Cita						
3.2. MRM* veids (atzīmēt ar X)	Ietvarstāds	X	Kailsaknis ar uzlab. sākotn. sist.		Kailsaknis								
3.3. MRM* izcelsme	Sertifikāta numurs	EK-LV320020				Pavadzīmes numurs	13203/0087 ; 13203/0126						
*- meža reproduktīvais materiāls													
4. KVALITĀTES MERĪJUMI													
4.1. Parauglaukuma Nr.	Koku skaits, gab.												
	4.2. Stādīšanas vieta			4.3. Stādīšanas dziļums			4.4. Piemēdīšana			4.5. Iestādīto stādu taisnumš			
	Atbilstošs	Neatbilstošs	Kopā	Atbilstošs	Neatbilstošs	Kopā	Atbilstošs	Neatbilstošs	Kopā	Atbilstošs	Neatbilstošs	Kopā	
1	6		6	6		6	6		6	6		6	
2	6		6	6		6	5	1	6	6		6	
3	7		7	7		7	7		7	6		6	
4	7		7	7		7	7		7	7		7	
5	7	1	8	7	1	8	8		8	7		7	
6	7		7	7		7	7		7	8		8	
7	8		8	8		8	8		8	7		7	
8	7		7	7		7	7		7	8		8	
9	7		7			0			0	7		7	
10	8		8			0			0			0	
11			0			0			0			0	
12			0			0			0			0	
4.6. Kopā: Σ =	70	1	71	55	1	56	55	1	56	56	0	56	
4.7. Parauglaukumu skaits, gab.	10			4.8. Reizinājuma koef koku skaita noteikšanai platībā			400			4.9. Koku skaits, gab/ha			2840
4.10. Darba vērtējums, %	4.10.1. Stādīšanas vieta	99	4.10.2. Stādīšanas dziļums	98	4.10.3. Piemēdīšana	98	4.10.4. Stādu taisnumš	100	4.10.5. Koku skaits	95			
		<small>atbilstošs, ja ≥90</small>		<small>atbilstošs, ja ≥90</small>		<small>atbilstošs, ja ≥90</small>		<small>atbilstošs, ja ≥90</small>		<small>atbilstošs, ja ≥97 - 105 s</small>			
5. KVALITĀTES VĒRTĒJUMS													
5.1. Atbilstoši prasībām			X			5.2. Atbilstoši prasībām ar piezīmēm*			5.3. Neatbilstoši prasībām*				
*- obligāti pasākādot vērtējuma iemeslus piezīmēs													
6. PIEZĪMES/NEPIECIEŠAMĀS DARBĪBAS:													
Grava, kalnains, ļoti netīra platība.													
Reālais darba apjoms lielāks, vismaz 4,0 ha													
7. PĀRBAUDES VEICĒJS:													
7.1. Varos				8. NOGABALĀ REĀLI IZSTĀDĪTAIS STĀDU SKAITS, TŪKSTOŠ GAB.			10.29			9. NOGABALĀ IR:			
7.2. paraksts										9.1. PIEVEŠANAS CEĻI			
7.3. datums										9.2. MITRĀS IEPLAKAS, ≥10%			
7.4. tālr.nr.										9.3. PAAUGU GRUPAS, ≥10%			
										9.4. CITS..... (MĪNET KĀS?)			

Paškontroles akts agrotehniskajā kopšanā

Paškontroles akts agrotehniskajā kopšanā

1. VIETAS APRAKSTS					2. DARBA APRAKSTS		
1.1. Reģions					2.1. Darba veids	Agrotehniskā kopšana	
1.2. Meža iecirknis					2.2. Apjoms, ha	5,24	
1.3. Kvartālu apg.					2.3. Darba uzdevumā norādītā Suga		
1.4. Kvartāls					2.4. Līgumpartneris		
1.5. Nogabals/a.nog							

3. KVALITĀTES MERĪJUMI														
3.1. Parauglaukuma Nr.	Koku skaits, gab.													
	3.2. Koku suga								3.3. Kvalitatīvi izkopta stādvieta			3.4. Konstatēti mehāniski stādu bojājumi		
	Priede	Egļe	Bērzs	Apse	Melnalksnis	Baltalksnis	Ozols u.c. cietok. suga	Cita mīksto k. suga	Kopā	Jā	NĒ	Kopā	Jā	NĒ
1		6						6	5	1	6		6	6
2		5						5	5		5		5	5
3		6						6	6		6	1	5	6
4		6						6	5	1	6		6	6
5		5						5	5		5		5	5
6		5						5	5		5		5	5
7		4						4	4		4		4	4
8		5						5	4	1	5		5	5
9		5						5	5		5		5	5
10		4						4	4		4		4	4
11		4						4	4		4		4	4
12								0			0			0
3.5. Kopā: ± =	0	55	0	0	0	0	0	55	52	3	55	1	54	55

										3.6. Mērķa suga			Egļe	
3.7. Parauglaukumu skaits, gab.	11	3.8. Vid. koku skaits vienā parauglaukumā, gab.			5	3.9. Reizinājuma koef. koku skaita noteikšanai platībā			400	3.10. Vid. koku skaits, gab/ha		2000		
3.11. Darba vērtējums, %		3.11.1. Kvalitatīvi izkopta stādvieta			95	3.11.2. Konstatēti mehāniski stādu bojājumi			98	3.11.3. Koku skaits		100		
<small>atbilstošs, ja ≥95</small>					<small>atbilstošs, ja ≥97</small>					<small>atbilstošs, ja ≥97</small>				

4. KVALITĀTES VĒRTĒJUMS		
4.1. Atbilstoši prasībām	☒	4.2. Atbilstoši prasībām ar piezīmēm*
		4.3. Neatbilstoši prasībām*
<small>* - obligāti paskaidrot vērtējuma iemeslus piezīmēs</small>		

5. PIEZĪMES/NEPIECIEŠAMĀS DARBĪBAS:

--

6. PARBAUDES VEICEJS:

Vārds	
Uzvārds	
paraksts	
datums	
tel.	

Darbu pieņemšana no LVM puses

1. Pēc paškontroles akta saņemšanas LVM darbinieks 20 dienu laikā apseko un pieņem lēmumu par darba kvalitāti
2. Ja ir noslēgta vienošanās par samazinātām pārbaudēm dabā (pārbaudi veic 20 % no darba uzdevuma kopplatības), tad padarītos darbus apseko 3 darba dienu laikā un pieņem lēmumu par darba kvalitāti. Pakalpojuma sniedzējs ir atbildīgs par darba kvalitāti visā līguma darbības laikā.
3. Pēc lēmuma pieņemšanas, LVM darbinieks sagatavo Pieņemšanas nodošanas aktu un nosūta elektroniski pakalpojuma sniedzējam, bet, ja nepieciešams precizēt kvalitāti norāda uz nepieciešamajiem precizējumiem.

Darba aizsardzība

Darba aizsardzības prasības

2. Darba devējs darbiniekam slēdzot darba līgumu izsniedz «Darbinieka apliecība», kur norāda:

- a) nodarbinātā vārdu un uzvārdu,
- b) nodarbinātā personas kodu
- c) nodarbinātā fotogrāfiju,
- d) darba līguma noslēgšanas datumu un numuru,
- e) darba devēja nosaukumu (fiziskai personai – vārdu un uzvārdu) un nodokļu maksātāja reģistrācijas numuru,
- f) darba devēja parakstu.

Darba devējs veic stingru uzskaiti par apliecības izsniegšanu

Darbinieka apliecība

	[Redacted]
	Personas kods
	Darba līguma noslēgšanas datums un Nr.
	1.03.2016., 11032016
	Darba devējs un Reg. Nr.
[Redacted]	[Redacted]
Darba devēja paraksts	[Redacted]

Atsauce: ministru kabineta noteikumi Nr. 167 “Noteikumi par darbinieku apliecībām”

Darba aizsardzības prasības

1. Pakalpojuma sniedzējs, ja ir darba ņēmējs pie darba devēja – viņam ir pienākums mežā uzrādīt darbinieka apliecību, kuru izgatavo un izsniedz darba devējs,
2. pakalpojuma sniedzējs, kurš ir saimnieciskās darbības veicējs un ir reģistrēts VID, sniedz par sevi ziņas (uzrādot ID karti, krūmgrieža un motorzāģa vadītāja apliecību) un pārbaudes veicējs pārbauda datu patiesību.

Pārbaudes mežā drīkst veikt: LVM darbinieki, Latvijas valsts mežu sertifikācijas organizācijas, Valsts meža dienests, Valsts darba inspekcija un Valsts vides dienests

Darbam ar krūmgriezi ir nepieciešama krūmgrieža kvalifikācija

Motorinstrumenta vadīšanas apliecība I

1. Pirms uzsākt darbu ar motorinstrumentu ir jāiegūst apliecība, to paredz MK 02.05.2012. noteikumi Nr. 310 “Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā”;
2. **Atbildība par mācību iestādes izvēli jāuzņemas pakalpojumu sniedzējam**, jo normatīvajos aktos paredzēta izglītības iestāžu patstāvība dažādu programmu īstenošanā, tas ir, nav noteikts ne programmas apjoms, ne saturs un process, ne arī izsniedzamo apliecību paraugs;
3. Veicot pakalpojumu sniedzēju pārbaudes, LVM arvien biežāk konstatē, ka motorzāģu un krūmgriežu operatoru **uzrādītajām apliecībām beidzies derīguma termiņš**.

Motorinstrumenta vadīšana apliecība II

Aicinām pakalpojumu sniedzējus **izvērtēt konkrēto mācību iestādi un tās izsniedzamo dokumentu:**

1. vai apliecībām noteiks derīguma termiņu. Ja noteiks, tad kādu;
2. kādas ir mācību kursu izmaksas;
3. vai būs praktiskās nodarbības mežā (LVM vērš uzmanību, ka Valsts darba inspekcija atbalsta to, ka apmācībās ir iekļauta arī prakse, kas palīdz gūt pieredzi, jo darbs tiek veikts bīstamajā komercdarbības veidā – mežsaimniecībā);
4. kādas ir iespējas atjaunot apliecību nozaudēšanas gadījumā;
5. vai apliecības nozaudēšanas gadījumā nepieciešams atkārtots mācību kurss.

Ja pakalpojumu sniedzējs izvēlēsies mācību iestādi, kas izsniegtām apliecībām nosaka derīguma termiņu, tad pēc termiņa beigām apliecības ir jāatjauno

Darba aizsardzības līdzekļi

1. aizsargapavi,
2. aizsargcimdi,
3. darba apģērbs,
4. signālapģērbs,

Darbā izmantojamie instrumenti nedrīkst būt mehāniski bojāti, pašrocīgi veiktas tehniskās izmaiņas, ko neparedz ražotājs.

Darbam ar krūmgriezi:

1. Aizsargaustiņas ar aizsargvizieri,

Aizliegts strādāt ar bojātu aizsargvizieri

Darba aizsardzības prasības

Pirmās palīdzības aptieciņa

- 1. **Vienreiz lietojami cimdi iepakojumā – 2 pāri**
- 2. Spraužamادات – 4
- 3. Šķēres (10–14 cm) ar noapaļotiem galiem – 1
- 4. **Mākslīgās elpināšanas maska ar vienvirziena gaisa vārstuli iepakojumā – 1**
- 5. Trīsstūrveida pārsējs (96 x 96 x 136 cm) iepakojumā – 2
- 6. Leikoplasts (2–3 cm) spolē – 1
- 7. Brūču plāksteri (dažādu izmēru) sterilā iepakojumā – 15
- 8. Tīklveida pārsējs Nr.3 (40 cm) – 3
- 9. Marles saites (4 x 0,1 m) sterilā iepakojumā – 4
- 10. Marles saites (4 x 0,05 m) sterilā iepakojumā – 2
- 11. Pārsienamās paketes sterilā iepakojumā – 2
- 12. Marles komplekts (600 x 800 mm) sterilā iepakojumā – 1
- 13. Marles komprese (400 x 600 mm) sterilā iepakojumā – 1
- 14. Marles komprese (100 x 100 mm) sterilā iepakojumā – 5
- 15. Foliņas sega (viena puse metalizēta, otra – spilgtā krāsā) iepakojumā – 1
- 16. Medicīnisko materiālu saraksts valsts valodā – 1

Ministru kabineta noteikumi Nr. 713. 1. pielikums

Pirmās palīdzības aptieciņā ir jābūt ar derīgu derīguma termiņu

Rīcības secība nelaimes gadījumā

112

KUR?

KAS?

CIK CIETUŠO?

Svarīgi:

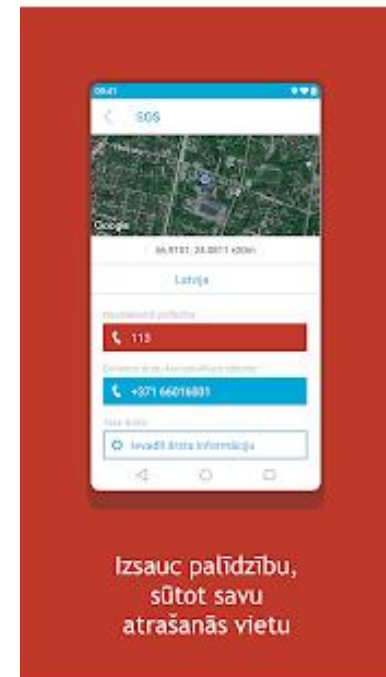
Glābšanas dienestu var sazvānīt ar telefonu bez SIM kartes,

Runāt vajag konstruktīvi nepārtraucot operatoru,

Sarunu vienmēr pabeidz operators.

Mana drošība

Iespējamie veselības riski mežsaimniecībā nodarbinātajiem

Ērču encefalīts, Laimas slimība

Profilakse:

- bikšu galus jāsabāž zeķēs, aprocēm un apkaklei jābūt cieši pieguļošām
- jāpārbauda apģērbs un rūpīgi jāaplūko ķermenis
- repelenti

Mežsaimniecība ir paaugstināta riska nozare, kur iespēja saslimt ar ērču izraisītām slimībām ir augsta. Riska mazināšanai ir nepieciešams veikt vakcināciju pret ērču encefalītu.

Trakumsērga

Trakumsērga ir bīstama vīrusu infekcijas slimība, kas beidzās ar dzīvnieku vai cilvēka nāvi,

Pēdējais saslimšanas gadījums konstatēts:

1. cilvēkam 2003. gadā,
2. meža dzīvniekam 2010. gadā,
3. mājas dzīvniekam 2012. gadā.

Ieteikumi:

1. izvairīties no kontaktiem ar savvaļas dzīvniekiem,
2. netuvoties dzīvniekiem, kas uzvedās savādi (nebaidās, nāk klāt),
3. izvairīties no agresīviem, neraksturīgi rāmiem dzīvniekiem, netipisku vēlmī tuvoties cilvēkam šādi dzīvnieki ir slimi, kam slimība izpaužas beigu stadijā.

Ja novēroti dzīvnieki ar slimību pazīmēm tad jāziņo Pārtikas un veterinārajam dienestam

Avots: <https://spkc.gov.lv/lv/tavai-veselibai/infekcijas-slimibas/apraksti/trakumserga>

Sosnovska Latvānis

- Izraisa bīstamus apdegumus.
- Risinājums:
 - lietot atbilstošus aizsardzības līdzekļus (IAL)
 - jābūt tīrā ūdens pieejamībai
- MK noteikumi Nr.559 nosaka darba aizsardzības prasības darbam ar latvāņiem

Zibens

Ja dzirdi pērkonu (negaiss atrodas ~ 10 km attālumā)

Meklē drošu patvērumu – ēku ar jumtu, mašīnu ar slēgtu virsbūvi

Ja atrodiēs mežā esi piesardzīgs un:

1. neskrien, neizdari straujas kustības,
2. ja klajā laukā nav kur patverties, tad nogulies uz zemes,
3. nemeklē patvērumu zem lieliem atsevišķiem kokiem, kas kalpo, kā zibens novedēji
4. novieto visus elektrību vadošos priekšmetus vismaz 30 m attālumā no sevis,
5. attālinies drošā attālumā no udenstilpnēm, krastmalām, jo zibens bieži sper tuvu pie krasta līnijas un ūdenī, kas labi vada ūdeni,
6. neatrodies tuvu metāla priekšmetiem, žogiem, zibens novedējiem, elektrības vadiem.

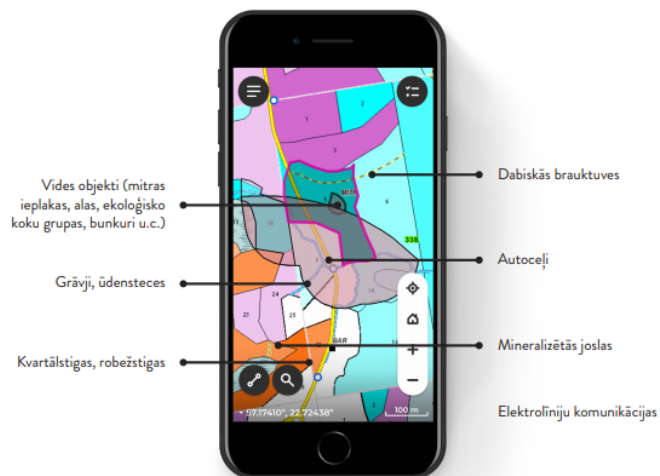
Gada aktualitātes

LVM GEO aplikācija

Pieejams attāluma un laukuma mērīšanas
rīks

DARBA PLATĪBAS NOTEIKŠANA LVM GEO APLIKĀCIJĀ, VEICOT MEŽKOPĪBAS DARBU IZPILDI

IEVĒRO! No redzamā nogabala platības atskaitī objekts, kur darbu neveic:

Piemērs kartē: nogabala platība 2,79 ha, darba platība 2,16 ha.
(No darba platības atskaitīti ceļi un ūdenstece 0,49 ha, vides objekts (MITR) 0,14 ha.)

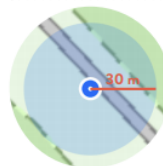
Attāluma mērīšanai

Laukuma mērīšanai

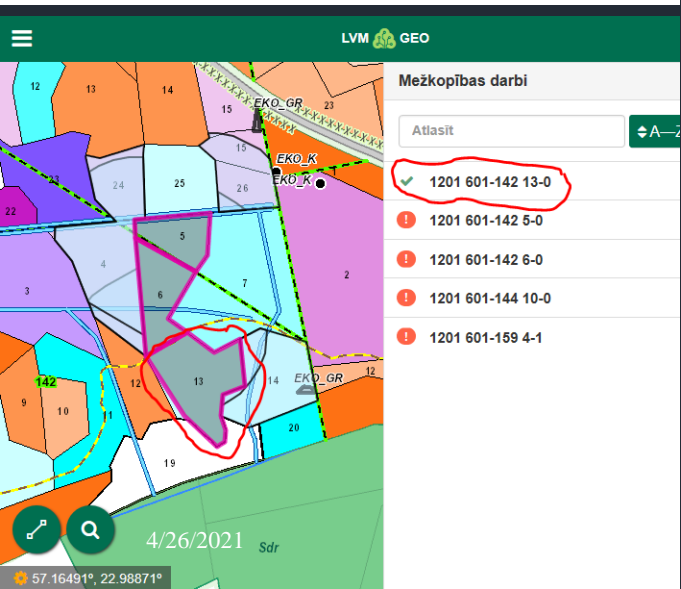

Mērot platību, labākām rezultātiem lieto maksimālu kartes palielinājumu.

Pievērs uzmanību GPS sekošanas indikatoram – jo lielāks aplis ap sekošanas punktu, jo lielāka GPS kļūda! Pārvietojoties pa platību, apstājies un nogaidi, kamēr aplis samazinās un pazūd. Ņem vērā, ka mobilā telefona GPS mērīšanas precizitāte labos apstākļos ir no 2 līdz 20 metriem.

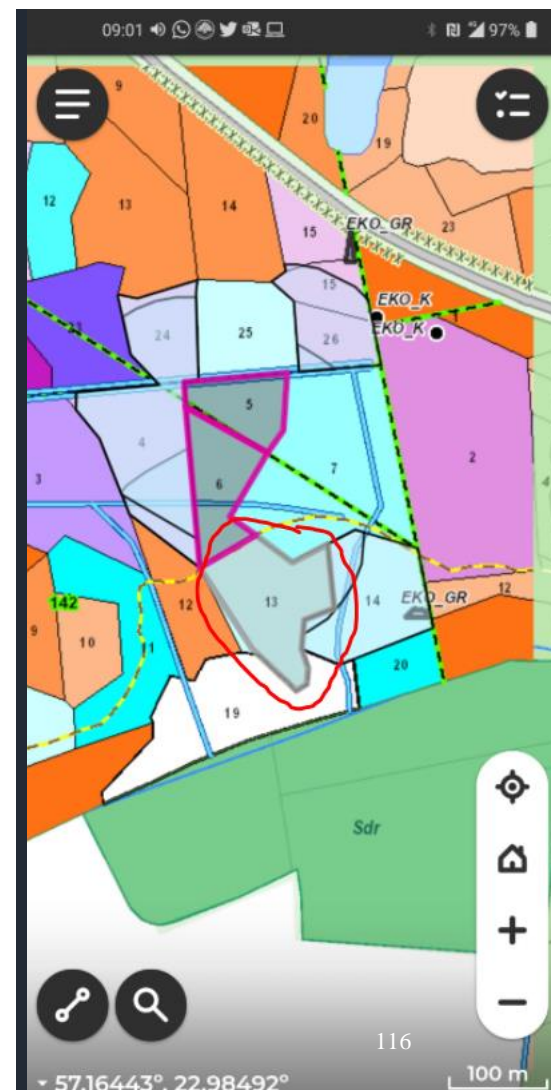
LVM GEO Mobilā aplikācija

Atzīme par nogabaliem, kas ir pabeigti:

1. Šobrīd redzams tikai kopējā sarakstā, ka nogabals ir pabeigts
2. Drīz būs pieejama LVM GEO aplikācija, kurā varēs arī uz kartes vizuāli redzēt info par nogabalu, kas ir pabeigts

Jaunā aplikācijas versija šobrīd tiek testēta

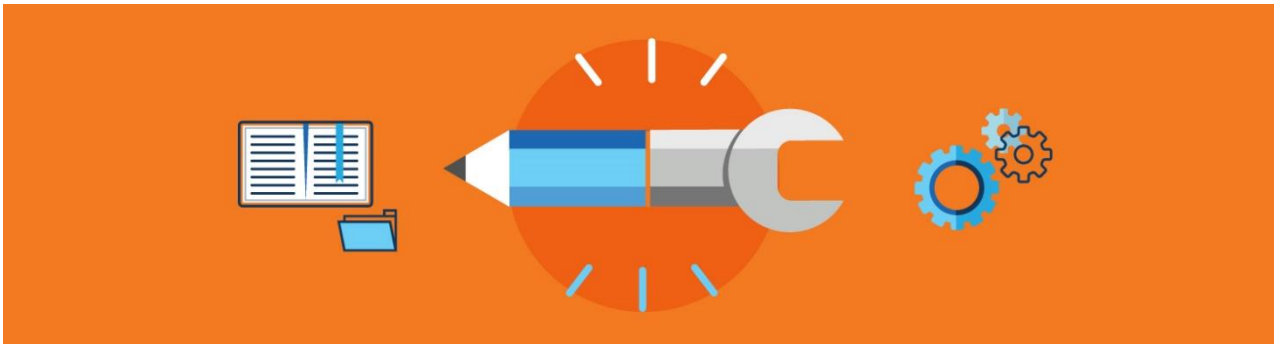
Vienošanas par SPP lietošanu

Sākot ar 2021. gada trešo ceturksni sāksim slēgt vienošanas par SPP lietošanu
Būs jaunumi LVM GEO Mobile aplikācijā (paškontroles aktu varēs aizpildīt mobilajā aplikācijā)

Apmācības

Sākot ar 2022. gadu visiem mežkopības darbos iesaistītiem cilvēkiem būs nepieciešams apgūt teorētiskās zināšanas Moodle mācību platformā, tajā darba veidā kuru veic un pēc tam zināšanas jāapliecina ar zināšanu pārbaudes testu.

Pēc ikgadējo mācību norises reģionos (šogad tas notiek MS Team saziņas vietnē), zināšanu pārbaudes testi būs jākārtos elektroniskā mācību vidē (*Moodle*).

Apmācību formāts tuvākā nākotnē

Iespējas esošu sadarbības partneru noturēšanai

Apmācību sistēma pakalpojuma sniedzējiem

Nesenā pagātne

3 LVM mācības gadā pakalpojuma sniedzēju darba vadītājiem

2018. Gadā **50** apmācīti pakalpojuma sniedzēji OT profesionālās pilnveides programmā

Šobrīd

2 LVM mācības gadā pakalpojuma sniedzēju darba vadītājiem

2019. Gadā **47** apmācīti pakalpojuma sniedzēji OT profesionālās pilnveides programmā

Tuvākā nākotne

- 1 - Tiks vērtēts LVM vienas dienas apmācību process un formāts;
- 2 - Tiks vērtēta OT apmācību alternatīva;
- 3 - Tiks vērtēta apmācāmo mērķa auditorija;

Mežkopības darbu eksperts

Ieskats no 2020. gada mācību slaida un situācija 2021. gadā

1. Tiks vērtēts LVM vienas dienas apmācību process un formāts;

Vienas dienas klātienes apmācības darba vadītājiem būs arī turpmāk. Izņēmums ir 2021. gads, kad nav iespējams klātienes apmācības.

2. Tiks vērtēta OT apmācību alternatīva;

Alternatīva OT apmācībām ir mežsaimniecības darba uzņēmēju sertifikāts. Piešķiramo punktu ziņā darba uzņēmēju sertifikāts ir novērtēts vienlīdzīgi ar OT apmācībām (30 punkti, iepriekšējo 15 punktu vietā). Attiecās uz līgumiem, kas stājas spēkā no 2021. gada.

3. Tiks vērtēta apmācāmo mērķa auditorija;

LVM Mežkopība apzinās, ka apmācīts darbinieks ir vērtīgāks, lai nodrošinātu, ka visi mežkopībā iesaistītie darbinieki ir apmācīti, tiek paplašināts apmācāmo cilvēku loks. Šobrīd vienas dienas klātienes apmācībās piedalās darba vadītāji un tā tas būs arī turpmāk, bet paplašināsim tiešo darba darītāju apmācību Moodle apmācību vidē. Moodle apmācību vidē būs pieejami mācību materiāli, prezentācijas, materiāli interneta resursos.

Izcilākā sadarbība reģionā 2020. gadā

Izcilākā sadarbība reģionā 2020. gadā

Austrumvidzeme – SIA Rivendell Forest
Rietumvidzeme – SIA Valderx

LVM reģiona darbinieku kontaktinformācija

Zvans LVM darbiniekam, kurš ir izsniedzis darba uzdevumu (Austrumvidzemes reģions)

Saraksts ar mežkopības meistariem

Vārds, uzvārds	Mobilais tālrunis	E-pasta adrese
Atis Cimdiņš	26442806	<u>a.cimdins@lvm.lv</u>
Kristaps Dumārovs	28607729	<u>k.dumarovs@lvm.lv</u>
Emīls Dzalbs	28688003	<u>e.dzalbs@lvm.lv</u>
Eduards Rācenis	26691216	<u>e.racenis@lvm.lv</u>
Pēteris Tārauds	28308511	<u>p.tarauds@lvm.lv</u>
Rovena Ločmele	28772073	<u>r.locmele@lvm.lv</u>

Mežkopības vadītāja vietnieks Voldemārs Goba tel. nr. 29101754 e-pasts v.goba@lvm.lv

Zvans LVM darbiniekam, kurš ir izsniedzis darba uzdevumu (Dienvidkurzemes reģions)

Saraksts ar mežkopības meistariem

Vārds, uzvārds	Mobilais tālrunis	E-pasta adrese
Raimonds Freimanis	26480399	r.freimanis@lvm.lv
Raimonds Ripelis	29144525	r.ripelis@lvm.lv
Mikus Murziņš	28628455	m.murzins@lvm.lv
Māris Kupcs	28387254	m.kupcs@lvm.lv
Valdis Rutkaste	22438939	v.rutkaste@lvm.lv
Jana Ķemere	27156109	j.kemere@lvm.lv
Mārcis Lavendels	20003369	m.lavendels@lvm.lv
Jānis Sakne	22455480	j.sakne@lvm.lv
Kārlis Rozenbergs	29177290	k.rozenbergs@lvm.lv

Mežkopības vadītāja vietnieks Guntars Čukna tel. nr. 26514185 e-pasts g.cukna@lvm.lv

Zvans LVM darbiniekam, kurš ir izsniedzis darba uzdevumu (Dienvidlatgales reģions)

Saraksts ar mežkopības meistariem

Vārds, uzvārds	Mobilais tālrunis	E-pasta adrese
Marija Kukle	29479813	m.kukle@lvm.lv
Andris Palkevičs	26201248	a.palkevics@lvm.lv
Juris Mihejevs	26344249	j.mihejevs@lvm.lv
Andrejs Dobelis	28663900	a.dobelis@lvm.lv
Toms Vaitkevičs	28734787	t.vaitkevics@lvm.lv
Valērijs Safonovs	25741624	v.safonovs@lvm.lv

Mežkopības vadītāja vietnieks Andris Cirsis tel. nr. 29167051 e-pasts a.cirsis@lvm.lv

Zvans LVM darbiniekam, kurš ir izsniedzis darba uzdevumu (Rietumvidzemes reģions)

Saraksts ar mežkopības meistariem

Vārds, uzvārds	Mobilais tālrunis	E-pasta adrese
Igors Naumčičs	29187705	i.naumciks@lvm.lv
Andris Rutkis	29422638	a.rutkis@lvm.lv
Jānis Kovišārs	28657436	j.kovisars@lvm.lv
Rūdolfs Rubezis	26205082	r.rubezis@lvm.lv
Dāvis Krastiņš	20225866	d.krastins@lvm.lv
Dairis Ķīkulis	25723115	d.kikulis@lvm.lv

Mežkopības vadītāja vietnieks Vilis Pūtelis tel. nr. 29182416 e-pasts v.putelis@lvm.lv

Zvans LVM darbiniekam, kurš ir izsniedzis darba uzdevumu (Vidusdaugavas reģions)

Saraksts ar mežkopības meistariem

Vārds, uzvārds	Mobilais tālrunis	E-pasta adrese
Aldis Skola	26423759	a.skola@lvm.lv
Lauris Lukševics	26423682	l.luksevics@lvm.lv
Juris Žvagins	29394004	j.zvagins@lvm.lv
Tālivaldis Paulis	27844491	t.paulis@lvm.lv
Agris Pobiaržens	26470757	a.pobiarzens@lvm.lv

Mežkopības vadītāja vietnieks Armands Kalniņš tel. nr. 26408575 e-pasts a.kalnins2@lvm.lv

Zvans LVM darbiniekam, kurš ir izsniedzis darba uzdevumu (Zemgales reģions)

Saraksts ar mežkopības meistariem

Vārds, uzvārds	Mobilais tālrunis	E-pasta adrese
Boriss Filipjonoks	29294234	b.filipjonoks@lvm.lv
Andris Augusts	28376201	a.augusts@lvm.lv
Mārtiņš Augusts	28373127	m.augusts@lvm.lv
Solveiga Grīnvalde	28323619	s.grinvalde@lvm.lv
Kalvis Kunigs	26768944	k.kunigs@lvm.lv
Kristaps Ūdris	28302414	k.udris@lvm.lv
Juris Veļičaks	26402939	j.velicaks@lvm.lv

Mežkopības vadītāja vietnieks Andris Svārups tel. nr. 26372529 e-pasts a.svarups@lvm.lv

Zvans LVM darbiniekam, kurš ir izsniedzis darba uzdevumu (Ziemeļkurzemes reģions)

Saraksts ar mežkopības meistaru tel. nr.

Vārds, uzvārds	Mobilais tālrunis	E-pasta adrese
Einārs Čivčs	26176524	e.civcs@lvm.lv
Inese Lormane	26181319	i.lormane@lvm.lv
Andris Zviedris	26638499	a.zviedris@lvm.lv
Valentīna Sviridjuka	26170190	v.sviridjuka@lvm.lv
Dāvis Zelmenis	20322350	d.zelmenis@lvm.lv
Valts Dombrovskis	25403307	v.dombrovskis@lvm.lv
Mārtiņš Linde	28687798	m.linde2@lvm.lv
Ernests Salcevičs	24557133	e.salcevics@lvm.lv
Reinis Roģis		r.rogis@lvm.lv

Mežkopības vadītāja vietnieks Gatis Ratkevičs tel. nr. 26123989 e-pasts g.ratkevics@lvm.lv

Zvans LVM darbiniekam, kurš ir izsniedzis darba uzdevumu (Ziemeļlatgales reģions)

Saraksts ar mežkopības meistariem

Vārds, uzvārds	Mobilais tālrunis	E-pasta adrese
Ingrīda Šīriņa	29150848	i.sirina@lvm.lv
Jānis Latišenko	26400179	j.latisenko@lvm.lv
Alvis Greidiņš	28379796	a.greidins@lvm.lv
Krišjānis Ikaunieks	26899945	k.ikaunieks@lvm.lv
Kristaps Mežatučs	26637233	k.mezatucs@lvm.lv
Mairis Naglis	26588664	m.naglis@lvm.lv

Mežkopības vadītāja vietnieks Normunds Bokta tel. nr. 29181971 e-pasts n.bokta@lvm.lv

Meža stādīšana un agrotehniskā kopšana

LVM Mežkopība, 2021. gadā